

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2011
VI. volební období

1

Vládní návrh

na vydání

zákona

**kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací
a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů**

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2011,

**kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací
a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

Čl. I

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění zákona č. 119/2007 Sb., zákona č. 177/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 32/2008 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 250/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 2 písm. f) se slova „nebo existence“ zrušují.
2. V § 3 odst. 4 písm. e) se slova „či existence“ nahrazují slovy „Organizace Severoatlantické smlouvy,“ a slovo „jejího“ se nahrazuje slovem „jejich“.
3. V § 3 odst. 5 písmeno e) zní:
„e) narušení bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb.“
4. V § 6 odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou „Jde-li o fyzickou osobu, vůči níž není odpovědná osoba podle věty první, splnění podmínek podle odstavce 2 ověřuje a oznámení fyzické osobě vydává odpovědná osoba nebo jí určená osoba toho, kdo umožní fyzické osobě přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.“
5. V § 6 odst. 3 se za větu druhou vkládá věta „V ostatních případech splnění podmínek podle odstavce 2 ověřuje a oznámení fyzické osobě vydává Národní bezpečnostní úřad (dále jen „Úřad“) na základě odůvodněné písemné žádosti.“
6. V § 7 odst. 1 se slovo „občanem“ nahrazuje slovem „příslušníkem“.
7. V § 8 a v § 82 se slova „pokud se na ni nehledí“ nahrazují slovy „anebo se na ni hledí“.

8. V § 9 odst. 2 se slova „každé 3 roky“ nahrazují slovy „každých 5 let“.

9. V § 9 odst. 3 písmeno c) zní:

„c) vznikem služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém má být fyzické osobě umožněn přístup k utajovaným informacím, pokud bylo oznámení vydáno odpovědnou osobou nebo jí určenou osobou toho, kdo umožnil fyzické osobě přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, nebo Úřadem podle § 6 odst. 3,“.

10. V § 9 odst. 3 písmeno e) zní:

„e) ohlášením jeho odcizení nebo ztráty,“.

11. V § 9 odst. 3 na konci písmene f), § 14 odst. 3 písm. h), § 18 odst. 3 písm. h), § 48 odst. 4 písm. c), § 56 odst. 1 na konci písmene h), § 74 odst. 1 písm. b), § 84 odst. 3 písm. b), § 85 odst. 3 na konci písmene e), § 153 odst. 1 na konci písmene cc) a v § 154 odst. 1 na konci písmene d) se slovo „nebo“ zrušuje.

12. V § 9 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) až j), která znějí:

„h) vrácením oznámení tomu, kdo jej vydal, a není-li jej, tak Úřadu,

i) patnáctým dnem od doručení osvědčení fyzické osoby nebo dokladu, nebo

j) změnou některého z údajů v něm obsažených.“.

13. V § 9 odst. 4 se slova „b), c), d) nebo f)“ nahrazují slovy „b) až d), f), h) nebo i)“.

14. V § 9 odstavec 5 zní:

„(5) Pokud držitel oznámení do 15 dnů ode dne zániku jeho platnosti podle odstavce 3 písm. e), f) nebo j) požádá písemně toho, kdo oznámení vydal, o vydání oznámení nového, přístup fyzické osoby k utajované informaci není zánikem platnosti původního oznámení dotčen; ten, kdo oznámení vydal, vydá do 5 dnů od doručení žádosti oznámení nové, které nahrazuje původní.“.

15. V § 9 odst. 6 se za slova „3 písm. a)“ vkládají slova „nebo g)“, číslo „5“ se nahrazuje číslem „15“, a slova „nebo c)“ se nahrazují slovy „, c) nebo i)“.

16. V § 10 odst. 2 písmeno a) zní:

„a) písemně sdělovat tomu, kdo vydal oznámení,

1. změnu týkající se podmínek uvedených v § 6 odst. 2 písm. a) a c),
2. odcizení, ztrátu nebo poškození oznámení,
3. den doručení osvědčení fyzické osoby nebo dokladu,
4. skutečnosti uvedené v § 9 odst. 3 písm. c), f) a j),

a to ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy tato změna nebo skutečnost nastala, nebo se o ní dozvěděl,“.

17. V § 10 odst. 2 písm. b) se za slova „Rejstříku trestů¹¹⁾“ vkládají slova „, v případě cizince i obdobný doklad státu, jehož je cizinec státním příslušníkem, jakož i státu, v němž cizinec pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců v posledních 5 letech,“.
18. V § 11 odst. 3 se za slova „vlády“ vkládají slova „, poučení ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace provede ministr vnitra a poučení ředitele Vojenského zpravodajství provede ministr obrany“.
19. V § 11 odst. 4 se za slova „(§ 56 odst. 1)“ vkládají slova „nebo skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém byl fyzické osobě umožněn přístup k utajované informaci,“.
20. V § 12 odst. 1 písm. a) se slova „občanem členského“ nahrazují slovy „příslušníkem členského“.
21. V § 13 odst. 3 se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.
22. V § 14 odst. 2 na konci písmene a) se slovo „nebo“ zrušuje.
23. V § 14 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno c), které zní:
„c) skutečnost, že jsou majetkové poměry zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.“.
24. V § 14 odst. 3 písmeno i) zní:
„i) opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení zahájeném podle § 101 odst. 1, nebo“.

25. V § 14 odst. 3 se doplňuje písmeno j), které zní:

„j) podmíněné zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání pro úmyslný trestný čin, u nichž stanovená zkušební doba dosud neuplynula, anebo schválení narovnání pro úmyslný trestný čin.“.

26. V § 14 odst. 7 se slova „podle odstavce 3“ a slova „, pokud zjištěné skutečnosti vyvolávají pochybnosti o schopnosti fyzické osoby utajovat informace“ zrušují.

27. § 15 zní:

„§ 15

Podnikateli, který nezbytně k výkonu své činnosti potřebuje přístup k utajované informaci

a) stupně utajení Vyhrazené, lze umožnit přístup, pokud

1. doloží písemným prohlášením svou schopnost zabezpečit ochranu utajovaných informací (dále jen „prohlášení podnikatele“), nebo

2. je držitelem platného osvědčení podnikatele (§ 54),

b) stupně utajení Důvěrné a vyšší, lze umožnit přístup, pokud je držitelem platného osvědčení podnikatele (§ 54) příslušného stupně utajení,

nestanoví-li tento zákon jinak (§ 58 až 62).“.

28. Za § 15 se vkládá nový § 15a, který včetně nadpisu zní:

„§ 15a

Prohlášení podnikatele

(1) Podnikatel je oprávněn učinit prohlášení podnikatele, pokud

a) má pro ochranu utajované informace stupně utajení Vyhrazené vytvořeny podmínky odpovídající formě přístupu k této informaci (§ 20) a příslušnému druhu zajištění její ochrany (§ 5),

b) odpovědná osoba je držitelem oznámení, osvědčení fyzické osoby nebo dokladu.

(2) Splnění podmínek pro přístup k utajované informaci podle § 15 písm. a) bodu 1 prokazuje podnikatel poskytovateli utajované informace stupně utajení Vyhrazené (dále jen „poskytovatel vyhrazené informace“) předáním prohlášení podnikatele před prvním přístupem k této informaci; ten je oprávněn od podnikatele požadovat předložení bezpečnostní dokumentace podnikatele. Poskytovatel vyhrazené informace zašle kopii prohlášení podnikatele neprodleně Úřadu.

(3) Podnikatel, u něhož utajovaná informace stupně utajení Vyhrazené bude pouze vznikat, zašle prohlášení podnikatele neprodleně poté, co ho učiní, Úřadu.

(4) Podnikatel, který ukončuje přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost tomu, komu podle odstavce 2 nebo 3 předal nebo zaslal prohlášení podnikatele; to neplatí, došlo-li k zániku prohlášení podnikatele podle odstavce 5 písm. a).

(5) Platnost prohlášení podnikatele zaniká

a) uplynutím 5 let ode dne, kdy bylo učiněno,

b) dnem doručení písemného oznámení podnikatele podle odstavce 4 poskytovateli vyhrazené informace nebo Úřadu,

c) dnem doručení osvědčení podnikatele,

d) zrušením nebo zánikem podnikatele,

e) přestal-li podnikatel splňovat některou z podmínek uvedených v odstavci 1, nebo

f) změnou některého z údajů uvedených v prohlášení podnikatele.

(6) Podnikatel neprodleně písemně oznámí zánik platnosti prohlášení podnikatele podle odstavce 5 písm. c) až f) tomu, komu podle odstavce 2 nebo 3 předal nebo zaslal prohlášení podnikatele.

(7) Náležitosti prohlášení podnikatele stanoví prováděcí právní předpis.“.

29. V § 16 odst. 1 se na konci písmene c) slovo „a“ nahrazuje čárkou.

30. V § 16 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) pokud odpovědná osoba je držitelem platného osvědčení fyzické osoby nejméně pro takový stupeň utajení, pro který žádá podnikatel o vydání osvědčení podnikatele,“.

31. V § 16 odst. 1 se doplňuje písmeno e), které včetně poznámky pod čarou č. 48 zní:

„e) který při podání žádosti o vydání osvědčení podnikatele uhradil správní poplatek podle jiného právního předpisu⁴⁸⁾.

⁴⁸⁾ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.“.

32. V § 16 odst. 2 se za slova „v odstavci 1“ vkládají slova „písm. a) až d)“.

33. V § 17 odst. 1 se písmeno a) včetně poznámky pod čarou č. 14 zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

34. V § 18 odstavec 2 zní:

„(2) Bezpečnostním rizikem je

a) činnost statutárního orgánu nebo jeho člena, člena kontrolního orgánu nebo prokuristy proti zájmům České republiky,

b) činnost statutárního orgánu nebo jeho člena, člena kontrolního orgánu nebo prokuristy, spočívající v potlačování základních práv a svobod, anebo podpora takové činnosti,

c) skutečnost, že je podnikatel akciovou společností s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované,

d) skutečnost, že je společníkem, který má rozhodující vliv na volbu nebo jmenování statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele, akciová společnost s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované.“

35. V § 18 odst. 3 se písmena d) a e) zrušují.

Dosavadní písmena f) až i) se označují jako písmena d) až g).

36. V § 18 odst. 3 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) úmyslné porušení právních předpisů společníkem podnikatele, členem družstva nebo jinou osobou, která má rozhodující vliv na volbu nebo jmenování statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele nebo družstva, nebo jeho činnost proti zájmům České republiky,“

Dosavadní písmena f) a g) se označují jako písmena g) a h).

37. V § 18 odst. 3 písmeno h) zní:

„h) vztah osoby, která má na základě pracovněprávního, členského nebo jiného smluvního vztahu vliv na jednání podnikatele, k fyzickým osobám nebo právnickým osobám nebo k cizí moci, které vyvíjely nebo vyvíjejí činnost proti zájmům České republiky, nebo“

38. V § 18 odst. 3 se doplňuje písmeno i), které zní:

„i) opakované neposkytnutí potřebné součinnosti při řízení zahájeném podle § 101 odst. 1.“

39. V § 18 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Rozhodujícím vlivem podle odstavce 2 písm. d) a odstavce 3 písm. f) je možnost prosadit fakticky nebo na základě práva jmenování, odvolání nebo volbu osoby, která je statutárním orgánem, nebo většiny osob, které jsou jeho členy anebo členy kontrolního orgánu podnikatele nebo družstva. Vlivem podle odstavce 3 písm. h) je možnost ovlivnit jednání podnikatele prostřednictvím pravidel, jimiž se tento podnikatel řídí.“

40. V § 19 se slova „výskytu utajované informace“ nahrazují slovy „přístupu k utajované informaci“.

41. V § 21 odst. 5 se za slova „prováděcím právním předpisem“ vkládají slova „a způsobem tam stanoveným“.

42. V § 22 odst. 1 se slovo „se“ zrušuje a za slovo „vyznačí“ se vkládá slovo „původce“.

43. V § 24 odst. 2 se za slova „ve kterém se“ vkládá slovo „zpravidla“.

44. V § 24 odstavce 5 zní:

„(5) Utajovaná informace se zpracovává

a) v zabezpečené oblasti příslušné kategorie nebo vyšší,

b) v objektu příslušné kategorie nebo vyšší, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba,

c) v odůvodněných případech s písemným souhlasem odpovědné osoby nebo bezpečnostního ředitele v objektu jiné kategorie, než je stupeň utajení zpracovávané utajované informace, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba, nebo

d) v odůvodněných případech s písemným souhlasem odpovědné osoby nebo bezpečnostního ředitele mimo objekt, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba.“.

45. V § 24 odst. 6 se za slova „zabezpečené oblasti“ vkládají slova „příslušné kategorie nebo vyšší“.

46. V § 25 odst. 1 se za slovo „ukládá“ vkládají slova „, a objekty se podle nejvyššího stupně utajení utajované informace, která se v nich zpracovává“.

47. V § 25 se doplňuje odstavce 4, který zní:

„(4) V odůvodněných případech s písemným souhlasem odpovědné osoby nebo jí pověřené osoby lze na dobu nezbytně nutnou změnit třídu I na třídu II, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba.“.

48. V § 26 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „; o provedení této kontroly může odpovědná osoba požádat rovněž u zabezpečené oblasti kategorie Tajné nebo Přísně tajné“.
49. V § 28 odst. 1 písm. b) se slova „kombinace opatření podle § 30 odst. 1 písm. b), c) a f)“ nahrazují slovy „poplachové hlášení technických prostředků“.
50. V § 28 odst. 1 písm. c) se slova „kombinace opatření podle § 30 odst. 1 písm. b) a c)“ nahrazují slovy „poplachové hlášení technických prostředků“.
51. V § 28 odst. 2 se za slovo „Vyhrazené“ vkládají slova „, a u objektu bez zabezpečené oblasti nebo jednacích oblastí“.
52. V § 28 odst. 3 se slova „kombinace opatření podle § 30 odst. 1 písm. b), c), d) a f)“ nahrazují slovy „poplachové hlášení technických prostředků“.
53. V § 28 odst. 4 a v § 30 odst. 3 se slova „ozbrojených sborů“ nahrazují slovy „ozbrojených bezpečnostních sborů“.
54. V § 30 odst. 2 se za slovo „osobou“ vkládají slova „nebo jí pověřenou osobou“.
55. V § 30 odst. 3 se za slova „ohrožení státu²⁰⁾“ vkládají slova „, v případě zpravodajských operací zpravodajských služeb“.
56. V § 31 odst. 3 se za slova „odstavce 2“ vkládají slova „a opatření fyzické bezpečnosti objektu bez zabezpečené oblasti nebo jednacích oblastí schvaluje a“ a za slovo „osoba“ se vkládají slova „nebo jí pověřená osoba“.
57. V § 32 se za odstavec 3 vkládají nové odstavce 4 až 6, které znějí:
- „(4) Projekt fyzické bezpečnosti objektu kategorie Přísně tajné, Tajné a Důvěrné bez zabezpečené oblasti nebo jednacích oblastí obsahuje
- a) určení objektu včetně jeho hranic,
 - b) způsob použití opatření fyzické bezpečnosti,
 - c) provozní řád objektu a

d) plán zabezpečení objektu v krizových situacích.

(5) Projekt fyzické bezpečnosti objektu kategorie Vyhrazené bez zabezpečené oblasti obsahuje určení objektu včetně jeho hranic.

(6) Na projekt fyzické bezpečnosti se v případech podle § 30 odst. 3 použijí ustanovení odstavců 1 až 5 přiměřeně; rozsah projektu schvaluje a stanoví odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 7.

58. V § 33 písm. b) se za slova „pravidelně projednávány,“ vkládají slova „, na kategorii objektu“.

59. V § 33 písm. d) se za slova „a zabezpečení“ vkládá slovo „objektů,“ a na konci textu písmene se doplňují slova „, anebo na kategorii objektu“.

60. V § 34 na konci textu odstavce 2, § 38 odst. 2 na konci textu písmene a), § 42 odst. 1 na konci textu písmene a), § 149 odst. 1 na konci textu písmene g) a v § 153 odst. 1 na konci textu písmene s) se doplňují slova „nebo jí pověřenou osobou“.

61. V § 34 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Informační systém podnikatele, který má přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené, může být schválen do provozu jen v době platnosti prohlášení podnikatele; zánikem platnosti prohlášení podnikatele zaniká též schválení informačního systému do provozu.“.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 4 až 6.

62. V § 34 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „nebo 3“.

63. V § 34 odst. 5, § 59 odst. 5 a v § 60 odst. 4 se za slovo „osoba“ vkládají slova „nebo jí pověřená osoba“.

64. V § 35 odstavec 4 zní:

„(4) Komunikační systém musí být písemně schválen do provozu odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou.“.

65. V § 35 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Komunikační systém podnikatele, který má přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené, může být schválen do provozu jen v době platnosti prohlášení podnikatele; zánikem platnosti prohlášení podnikatele zaniká též schválení komunikačního systému do provozu.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

66. Za § 35 se vkládá nový § 35a, který včetně nadpisu zní:

„§ 35a

Manipulace s taktickou informací

(1) Taktickou informací se pro účely tohoto zákona rozumí utajovaná informace s krátkou dobou trvání důvodu utajení. Taktická informace se zpracovává v informačním nebo komunikačním systému a při přenosu se chrání kryptografickou ochranou.

(2) Ochrana taktické informace do stupně utajení Tajné může být zabezpečena též souborem opatření stanovených na základě vyhodnocení rizik. Podmínky odlišné manipulace s taktickou informací upravuje bezpečnostní standard.“.

67. V části druhé nadpis hlavy VII zní: **„Ochrana utajovaných informací při zpracování v elektronické podobě v zařízení, které není součástí informačního nebo komunikačního systému“.**

68. § 36 zní:

„§ 36

(1) Při zpracování utajované informace v elektronické podobě v zařízení, které není součástí informačního nebo komunikačního systému, zejména v psacím stroji s pamětí a v zařízení umožňujícím kopírování, záznam nebo zobrazení utajované informace anebo její převod do jiného datového formátu, musí být zajištěna ochrana této utajované informace.

(2) Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba jsou povinni pro jimi provozované zařízení uvedené v odstavci 1 vydat bezpečnostní provozní směrnici; pouze v souladu s ní lze zpracovávat utajovanou informaci.

(3) V bezpečnostní provozní směrnici podle odstavce 2 se uvedou pro zařízení podle odstavce 1

a) způsob jeho bezpečného provozování,

b) provozní směrnice pro jeho uživatele.

(4) Podmínky bezpečného provozování zařízení uvedeného v odstavci 1 v závislosti na stupni utajení v něm zpracovávaných utajovaných informací stanoví prováděcí právní předpis.“.

69. V § 37 odst. 1 se slovo „klíčový“ zrušuje, za slovo „materiál“ se vkládají slova „k zajištění jeho funkce“ a slova „kryptografická písemnost“ se nahrazují slovy „kryptografický dokument“.

70. V § 37 odstavec 2 zní:

„(2) Kryptografické prostředky používané pro kryptografickou ochranu utajovaných informací musí být certifikovány Úřadem [§ 46 odst. 1 písm. c)].“.

71. V § 37 se odstavce 3, 4, 8 a 9 zrušují.

Dosavadní odstavce 5 až 7 se označují jako odstavce 3 až 5.

72. V § 37 odst. 3 větě první se slova „klíčových materiálů“ nahrazují slovy „materiálu k zajištění funkce kryptografického prostředku“, za slova „evidenci kryptografického materiálu“ se vkládají slova „nebo k výrobě a testování kryptografických prostředků“ a ve větě druhé se za slova „odpovědnou osobou“ vkládají slova „nebo bezpečnostním ředitelem“.

73. V § 37 odst. 4 se slovo „klíčového“ zrušuje, za slovo „materiálu“ se vkládají slova „k zajištění funkce kryptografického prostředku“ a za slova „odpovědnou osobou“ se vkládají slova „nebo bezpečnostním ředitelem“.

74. Za § 37 se vkládá nový § 37a, který včetně nadpisu zní:

„§ 37a

Kontrolovaná kryptografická položka

(1) Kontrolovanou kryptografickou položkou se rozumí neutajované zařízení nebo jeho součást, zařazené do seznamu podle odstavce 3, sloužící k ochraně informací při jejich zpracování nebo přenosu a využívající kryptografických metod.

(2) Kontrolovanou kryptografickou položku lze použít pouze v souladu s bezpečnostním standardem.

(3) Zařízení uvedené v odstavci 1 nebo jeho součást na základě písemné žádosti jeho výrobce, dovozce, distributora nebo uživatele Úřad schválí a zařadí do jím vedeného seznamu kontrolovaných kryptografických položek v případě, že je to v souladu se záměry České republiky v oblasti zajišťování ochrany utajovaných informací.“.

75. V § 38 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) výroba kryptografického prostředku nebo materiálu k zajištění jeho funkce.“.

76. V § 39 odstavec 1 zní:

„(1) Zvláštní odborná způsobilost pracovníka kryptografické ochrany (dále jen „zvláštní odborná způsobilost“) zahrnuje znalost předpisů z oblasti kryptografické ochrany utajovaných informací, schopnost jejich aplikace a další schopnosti podle § 38 odst. 1. Tyto znalosti a schopnosti ověřuje Úřad zkouškou zvláštní odborné způsobilosti (dále jen „odborná zkouška“). Odborná zkouška probíhá před zkušební komisí; to není podmínkou pro její část prováděnou podle odstavce 3 písm. b). Členy zkušební komise jmenuje odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba Úřadu nebo orgánu státu podle odstavce 3 písm. a). Tomu, kdo složil odbornou zkoušku, vydá Úřad nebo orgán státu podle odstavce 3 písm. a) osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti a vede o tom evidenci. Osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti se vydává nejdéle na 5 let.“

77. V § 39 se odstavce 2 až 4 a odstavec 6 zrušují.

Dosavadní odstavce 5 a 7 se označují jako odstavce 2 a 3.

78. V § 39 odst. 2 větě první se slova „, který podané přihlášky eviduje podle data doručení“ zrušují.

79. V § 39 odstavec 3 zní:

„(3) Úřad může uzavřít s orgánem státu smlouvu o zajištění činnosti podle § 52, jejímž předmětem je provedení

a) odborné zkoušky a vydání osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti, nebo

b) části odborné zkoušky, týkající se § 38 odst. 1 písm. b) nebo c) a příslušné návaznosti na § 38 odst. 1 písm. a).

Smlouvu podle písmene b) může Úřad uzavřít též s podnikatelem.“

80. V nadpisu § 41 se doplňují slova „**a kontrolovanou kryptografickou položkou**“.

81. V § 41 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Ochranu kryptografického prostředku a materiálu k zajištění jeho funkce do stupně utajení Důvěrné, bez nutnosti jejich ukládání, lze zajistit způsobem, při kterém je tento kryptografický prostředek a materiál trvale pod dohledem jejich oprávněného uživatele.

(4) Kontrolovanou kryptografickou položku lze evidovat, provozovat, ukládat, přepravovat, vyvážet, kontrolovat a distribuovat způsobem, který zajistí její ochranu a splní požadavky bezpečnostního standardu.“

82. V § 42 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 2 až 4.

83. V § 42 odst. 3 a 4 se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“.

84. Za § 43 se vkládá nový § 43a, který zní:

„§ 43a

(1) Distribuci a evidenci kryptografického materiálu České republiky, kryptografického materiálu Evropské unie a kryptografického materiálu distribuovaného na základě mezinárodní smlouvy, s výjimkou kryptografického materiálu pro vojenské účely, zajišťuje Úřad. Distribuci a evidenci kryptografického materiálu Organizace Severoatlantické smlouvy a kryptografického materiálu pro vojenské účely zajišťuje Ministerstvo obrany.

(2) Podmínky evidence, manipulace a kontroly kryptografického materiálu v České republice, zahrnující zejména možnost zřízení účtů pro kryptografický materiál v orgánech státu nebo u podnikatele, vedení evidencí, kontrolní funkce, povinnosti držitelů kryptografického materiálu vůči Úřadu nebo Ministerstvu obrany a zajištění kurýrní služby pro kryptografický materiál Evropské unie upraví bezpečnostní standard.“.

85. V § 44 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) až k) se označují jako písmena b) až j).

86. V § 44 písmena b) a c) znějí:

„b) organizaci, obsah a způsob provádění odborné zkoušky,

c) náležitosti osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti,“.

87. V § 44 se na konci písmene j) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena k) až m), která znějí:

„k) způsob vedení evidencí uvedených v § 37 odst. 5,

l) kategorie kryptografických pracovišť, typy činností na kryptografickém pracovišti a minimální požadavky na jejich zabezpečení,

m) podmínky ochrany kryptografického prostředku a materiálu k zajištění jeho funkce podle § 41 odst. 3.“.

88. V nadpisu § 45 a v § 137 písm. l) se slovo „elektromagnetické“ zrušuje.

89. V § 45 se odstavce 1 a 4 zrušují.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 1 a 2 a dosavadní odstavce 5 až 8 se označují jako odstavce 3 až 6.

90. V § 45 odst. 1 se za slova „utajovaných informací“ vkládají slova „stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné“.
91. V § 45 odst. 1 až 3 a v § 53 písm. i) se slovo „elektromagnetickým“ zrušuje.
92. V § 45 odst. 3 se za slova „kryptografického prostředku“ vkládají slova „, při schvalování projektu bezpečnosti komunikačního systému“, za slova „na základě“ se vkládá slovo „odůvodněné“ a na konci textu odstavce 3 se doplňují slova „v souvislosti s ochranou utajovaných informací“.
93. V § 45 odst. 4 a 5 se číslo „5“ nahrazuje číslem „3“.
94. V § 45 odst. 5 větě třetí se za slova „kryptografického prostředku“ vkládají slova „,nebo při schválení projektu bezpečnosti komunikačního systému“ a slovo „protokoly“ se nahrazuje slovem „zprávy“.
95. V § 45 odst. 6 se číslo „7“ nahrazuje číslem „5“.
96. V § 46 odst. 1 písm. d) se číslo „6“ nahrazuje číslem „4“.
97. V § 46 odst. 6 se za slovo „obsahuje“ vkládají slova „identifikaci informačního systému a“.
98. V § 46 odst. 8 písmeno a) zní:
„a) identifikaci kryptografického pracoviště,“.
99. V § 46 se na konci odstavce 8 tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno c), které zní:
„c) kategorii kryptografického pracoviště.“.
100. V § 47 odst. 3 a v § 52 odst. 4 písm. f) se slova „ve Věstníku“ nahrazují slovy „na internetových stránkách“.
101. V § 48 odst. 4 písmeno b) zní:
„b) v případě informačního systému pro nakládání s utajovanými informacemi stupně utajení Důvěrné nebo vyššího zánikem platnosti osvědčení podnikatele,“.

102. V § 48 se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) oznámením orgánu státu nebo podnikatele, který je držitelem certifikátu, o zrušení informačního systému.“.

103. V § 49 se za odstavec 8 vkládá nový odstavec 9, který zní:

„(9) Úřad může stanovit při certifikaci kryptografického prostředku jeho způsobilost k ochraně taktické informace.“.

Dosavadní odstavec 9 se označuje jako odstavec 10.

104. V § 52 odst. 1 se slova „§ 39 odst. 7, § 45 odst. 6“ nahrazují slovy „§ 39 odst. 3, § 45 odst. 4“.

105. V § 54 odst. 3 písm. b) se slovo „označení“ nahrazuje slovem „uvedení“.

106. V § 55 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

107. V § 56 odst. 1 písm. g) se za slovo „změnou“ vkládají slova „některého z“.

108. V § 56 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena j) až n), která znějí:

„j) vrácením jeho držitelem tomu, kdo jej vydal,

k) dnem doručení nového osvědčení fyzické osoby,

l) dnem doručení nového osvědčení podnikatele pro stejnou formu přístupu podnikatele k utajované informaci,

m) dnem doručení rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby pro stejný stupeň utajení nebo

n) dnem doručení rozhodnutí o nevydání osvědčení podnikatele pro stejnou formu přístupu podnikatele k utajované informaci.“.

109. V § 56 odst. 2 se slova „odstavce 1 písm. a), b) a d)“ nahrazují slovy „odstavce 1 písm. a), b), d), j) nebo n)“.

110. V § 56 odst. 3 se slova „1 písm. a) a b)“ nahrazují slovy „1 písm. a), b), j) nebo m)“.

111. V § 56 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „V případě zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle odstavce 1 písm. j) a m) Úřad písemně vyrozumí její odpovědnou osobu o zániku platnosti osvědčení fyzické osoby; Úřad postupuje stejně i v případě zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle odstavce 1 písm. k), pokud jde o osvědčení fyzické osoby vydané pro nižší stupeň utajení.“.

112. V § 56 odstavec 4 zní:

„(4) Pokud držitel osvědčení fyzické osoby nebo podnikatele do 15 dnů ode dne zániku jeho platnosti podle odstavce 1 písm. e), f) nebo g) požádá písemně Úřad o vydání osvědčení nového, přístup fyzické osoby nebo podnikatele k utajované informaci není zánikem platnosti původního osvědčení dotčen; Úřad vydá do 5 dnů od doručení žádosti osvědčení nové, které nahrazuje původní.“.

113. V § 57 se vkládá nový odstavec 1, který zní:

„(1) Má-li mít fyzická osoba nebo podnikatel přístup k utajované informaci cizí moci, musí splňovat podmínky podle § 11 nebo 15 písm. b), a požaduje-li tak cizí moc, být též držitelem osvědčení pro cizí moc.“.

Dosavadní odstavce 1 až 8 se označují jako odstavce 2 až 9.

114. V § 57 odstavec 2 zní:

„(2) Je-li to v souladu s bezpečnostními a ekonomickými zájmy České republiky a se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodní smlouvy a neprobíhá-li s danou osobou řízení podle § 101 odst. 1, Úřad na základě písemné odůvodněné žádosti držitele platného osvědčení fyzické osoby nebo platného osvědčení podnikatele vydává

- a) osvědčení fyzické osoby pro cizí moc, nebo
- b) osvědčení podnikatele pro cizí moc.“.

115. V § 57 odst. 3 až 6 se číslo „1“ nahrazuje číslem „2“.

116. V § 57 odstavce 7 až 9 znějí:

„(7) Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 2 zaniká

- a) zánikem platnosti osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele, nejde-li o zánik podle § 56 odst. 1 písm. e) nebo f), nebo

b) z důvodů stanovených v § 56 odst. 1 písm. a), e), f), j), m) nebo n).

(8) Držitel osvědčení podle odstavce 2 je povinen odevzdat je do 15 dnů Úřadu, zanikla-li

a) platnost osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele podle § 56 odst. 1 písm. b), d) nebo g) až n), nebo

b) jeho platnost z důvodů stanovených v § 56 odst. 1 písm. f).

(9) Na základě odůvodněné písemné žádosti právnické osoby, která není podnikatelem, Úřad vydá, je-li to požadavek jejího zahraničního partnera nebo cizí moci, časově omezené potvrzení o rozsahu ochrany utajovaných informací, zajištěné podle § 5 u právnické osoby. Před vydáním potvrzení Úřad v nezbytné míře ověří splnění podmínek tohoto zákona.“.

117. V § 58 odst. 3 se za slovo „zvláštní“ vkládají slova „nebo krátkodobá“.

118. V § 58 odst. 4 se za slova „občanském soudním řízení“ vkládají slova „, ve správním řízení“.

119. V § 60 odst. 1 se slovo „mezinárodním“ a slovo „mezinárodní“ zrušují a za slovo „konfliktu“ a slovo „akci“ se vkládají slova „v zahraničí“.

120. V § 60 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „nebo nemá přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené“.

121. V § 62 odst. 2 se za větu první vkládá věta „Žádost lze podat i prostřednictvím úřadu cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací; lhůty podle odstavce 4 běží v takovém případě ode dne, kdy žádost dojde Úřadu.“.

122. V § 62 odst. 2 písmeno a) zní:

„a) jméno, popřípadě jména, a příjmení držitele bezpečnostního oprávnění,“.

123. V § 62 odst. 2 písm. b) se slova „a adresu trvalého pobytu“ zrušují.

124. V § 62 odst. 2 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) u podnikatele, který je držitelem bezpečnostního oprávnění odpovídající formě přístupu podle § 20 odst. 1 písm. a), uvedení formy přístupu, o jejíž uznání je žádáno,“.

Dosavadní písmena f) a g) se označují jako písmena g) a h).

125. V § 62 odst. 2 písm. h) se za slovo „oprávnění“ vkládají slova „nebo odpovědného pracovníka úřadu cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací“.

126. V § 62 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „; tyto doklady se nevyžadují, je-li žádost podána prostřednictvím úřadu cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací, pokud tento na žádosti nebo v potvrzení, které se k žádosti připojí, potvrdí, že žadatel je držitelem příslušného bezpečnostního oprávnění“.

127. V § 63 odst. 3 písm. h) se za slovem „přisedících“ slovo „a“ nahrazuje čárkou a na konci textu písmene se doplňují slova „, ministr vnitra u ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace a ministr obrany u ředitele Vojenského zpravodajství“.

128. V § 65 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

129. V § 66 odst. 1 písm. b) se číslo „5“ nahrazuje číslem „15“ a slova „b) a f) až i)“ se nahrazují slovy „b), f) až i), k) nebo m)“.

130. V § 66 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) neprodleně písemně oznamovat Úřadu změny údajů, které byly uvedeny v její žádosti fyzické osoby; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis,“.

131. § 67 včetně nadpisu zní:

„§ 67

Povinnosti odpovědné osoby

(1) Odpovědná osoba je povinna zajistit

a) poučení fyzické osoby,

b) jednou ročně provedení proškolení fyzických osob, které mají přístup k utajované informaci, z právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací a vést o těchto proškoleních přehledy,

c) ověřování splnění podmínek pro přístup fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené,

d) schválení informačního systému do provozu a písemné oznámení této skutečnosti Úřadu,

- e) pověření fyzické osoby k výkonu kryptografické ochrany,
- f) neprodlené písemné oznámení Úřadu o tom, že před vydáním osvědčení fyzické osoby nebo rozhodnutí podle § 121 odst. 2 pominuly skutečnosti, kterými byla žádost fyzické osoby odůvodněna,
- g) neprodlené písemné oznámení Úřadu o skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém byl fyzické osobě umožněn přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné; tato povinnost se nevztahuje na odpovědnou osobu zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra v případech příslušníků policie podle § 141 odst. 1,
- h) kontrolu dodržování dalších povinností stanovených tímto zákonem.

(2) K výkonu povinností stanovených odpovědné osobě v § 21 odst. 5, § 23 odst. 1 písm. b), § 59 odst. 1, § 60 odst. 5, § 63 odst. 1 a 4, § 70 odst. 5 a v § 77 odst. 2 nelze pověřit jinou osobu.“.

132. V § 68 písmeno a) zní:

„a) odevzdat Úřadu do 15 dnů osvědčení podnikatele, jehož platnost zanikla podle § 56 odst. 1 písm. b), f), g), l) nebo n),“.

133. V § 68 písm. b) se za slovo „neprodleně“ vkládá slovo „písemně“.

134. V § 68 písmena c) a d) znějí:

„c) neprodleně písemně oznamovat Úřadu změny údajů uvedených podle § 97 písm. a) a b) a § 98 písm. c) v dotazníku podnikatele a v jeho bezpečnostní dokumentaci; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis,

d) písemně oznamovat Úřadu každoročně ke dni, který se svým označením shoduje se dnem vydání osvědčení podnikatele, změny údajů uvedených v žádosti podnikatele podle § 96; omezení rozsahu hlášení změn a formu jejich doložení stanoví prováděcí právní předpis,“.

135. Za § 68 se vkládá nový § 68a, který včetně nadpisu zní:

„§ 68a

Povinnosti podnikatele, který učinil prohlášení podnikatele

Podnikatel, který učinil prohlášení podnikatele, je povinen

- a) vést bezpečnostní dokumentaci podnikatele v rozsahu § 98 písm. c) a d) a na vyžádání poskytovatele vyhrazené informace mu ji poskytnout,
- b) zabezpečit ochranu utajovaných informací při zániku přístupu k utajované informaci,

- c) zaslat prohlášení podnikatele Úřadu podle § 15a odst. 3,
- d) oznámit podle § 15a odst. 4 písemně Úřadu nebo poskytovateli vyhrazené informace ukončení přístupu k ní nebo podle § 15a odst. 6 zánik platnosti prohlášení podnikatele,
- e) postupovat obdobně podle § 56 odst. 2 při zániku platnosti prohlášení podnikatele z důvodů uvedených v § 15a odst. 5,
- f) učinit a neprodleně předat poskytovateli vyhrazené informace, nebo v případě § 15a odst. 3 Úřadu, nové prohlášení podnikatele, pokud i po zániku platnosti původního prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 5 písm. a) nebo f) i nadále nezbytně potřebuje přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.“.

136. V § 69 odst. 1 písmeno m) zní:

„m) provést kontrolu utajovaných informací vedených v registru utajovaných informací k 31. prosinci kalendářního roku a zprávu o jejím výsledku zaslat Úřadu do 15. února následujícího kalendářního roku spolu s uvedením počtu utajovaných informací a jejich stupňů utajení; zpravodajské služby zasílají zprávu o utajovaných informacích poskytnutých ústředním registrem a registrem vedeným Ministerstvem zahraničních věcí podle § 78 odst. 1,“.

137. V § 69 odst. 1 písm. n) a v § 133 odst. 1 se slova „odst. 4“ nahrazují slovy „odst. 5“.

138. V § 69 odst. 1 se za písmeno p) vkládají nová písmena q) a r), která včetně poznámek pod čarou č. 49 až 51 znějí:

„q) jako poskytovatel vyhrazené informace neprodleně zaslat Úřadu kopii prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 2,

r) jako zadavatel neprodleně písemně oznámit Úřadu

1. skutečnost, že bude zadávat veřejnou zakázku mimo režim zákona o veřejných zakázkách⁴⁹⁾ nebo že bude uzavírat smlouvu, která by jinak byla koncesní smlouvou, mimo režim koncesního zákona⁵⁰⁾ z důvodu ochrany utajovaných informací, nebo

2. stanovení kvalifikačního předpokladu osvědčení podnikatele pro účast v zadávacím nebo koncesním řízení⁵¹⁾,
a předložit dokumenty, opravňující k postupu podle bodu 1 nebo 2; tyto povinnosti se nevztahují na zpravodajské služby.

⁴⁹⁾ § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁰⁾ § 3 zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon).

⁵¹⁾ § 21 až 85 zákona č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 4 až 15 zákona č. 139/2006 Sb., ve znění zákona č. 30/2008 Sb.“.

Dosavadní písmeno q) se označuje jako písmeno s).

139. V § 71 odstavec 3 zní:

„(3) Bezpečnostní ředitel schvaluje přehled míst nebo funkcí podle § 69 odst. 1 písm. b), u nichž je vyžadován přístup k utajované informaci, a plní další povinnosti stanovené mu písemně odpovědnou osobou v rozsahu tohoto zákona, včetně povinností jí stanovených, nejde-li o případy uvedené v § 67 odst. 2; odpovědnost odpovědné osoby za ochranu utajovaných informací není jmenováním bezpečnostního ředitele dotčena. Povinnost schválit přehled míst nebo funkcí podle § 69 odst. 1 písm. b) bezpečnostním ředitelem se nevztahuje na zpravodajské služby.“.

140. V § 71 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „U podnikatele musí fyzická osoba ve funkci bezpečnostního ředitele být držitelem osvědčení fyzické osoby pro přístup k utajované informaci nejméně takového stupně utajení, pro který má podnikatel vydané osvědčení.“.

141. V § 72 odst. 3 se slova „31. října“ nahrazují slovy „31. července“.

142. V § 73 písm. b) se za slova „písemné žádosti“ vkládají slova „orgánu státu,“.

143. V § 74 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) je-li utajovaná informace poskytována mezi zpravodajskou službou a obdobnou službou cizí moci v rámci spolupráce uskutečňované podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾.“.

144. § 75 zní:

„§ 75

(1) Žádost podle § 73 obsahuje

a) označení cizí moci nebo zahraničního partnera, kterým má být utajovaná informace poskytnuta,

b) důvody, pro které se o povolení nebo o souhlas žádá; to neplatí, má-li být utajovaná informace poskytnuta cizí moci orgánem státu.

(2) Přílohou žádosti právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby o povolení nebo souhlas podle § 73 je

a) smlouva, podle které má být utajovaná informace poskytnuta cizí moci nebo zahraničnímu partnerovi, obsahující konkretizaci utajované informace a podmínky její ochrany, nebo

b) jde-li zároveň o případ podle § 75a, návrh smlouvy, podle které má být utajovaná informace poskytnuta další cizí moci (§ 77 odst. 6) nebo zahraničnímu partnerovi, obsahující bezpečnostní instrukci; to platí obdobně i pro orgán státu.“.

145. Za § 75 se vkládá nový § 75a, který zní:

„§ 75a

(1) Smlouva, při jejímž plnění je nutný přístup k utajované informaci cizí moci, obsahuje bezpečnostní instrukci upravující podmínky ochrany této informace a utajované informace, která při plnění smlouvy popřípadě vznikne.

(2) Bezpečnostní instrukce musí být před uzavřením smlouvy schválena

a) Úřadem, pokud si to vyhradí, nebo pokud nedojde k dohodě podle písmene b) anebo nenáleží-li utajovaná informace do věcné působnosti jiného ústředního správního úřadu,

b) jiným ústředním správním úřadem, do jehož působnosti utajovaná informace náleží, a náleží-li do působnosti více ústředních správních úřadů, jedním z nich na základě dohody mezi nimi.

Ústřední správní úřad, který bezpečnostní instrukci schválil, provádí kontrolu jejího dodržování, a to podle zákona upravujícího státní kontrolu⁴⁵⁾.

(3) Na smlouvu podle odstavce 1 uzavíranou mezi cizí mocí nebo zahraničním partnerem a zpravodajskou službou se ustanovení odstavce 2 nevztahuje.

(4) Obsah a strukturu bezpečnostní instrukce stanoví prováděcí právní předpis.“

146. V § 76 odst. 1 větě druhé se za slova „o povolení“ vkládají slova „orgán státu,“, slovo „ní“ se nahrazuje slovem „nich“ a slovo „jejího“ se nahrazuje slovem „jejich“.

147. V § 76 odst. 4 se za slova „doručení žádosti“ vkládají slova „orgánu státu,“.

148. V § 77 se na konci textu odstavce 6 doplňují slova „nebo zahraničnímu partnerovi“.

149. Nadpis § 79 zní: „**Registry, pomocné registry a kontrolní body**“.

150. V § 79 odstavec 1 zní:

„(1) V registrech nebo pomocných registrech utajovaných informací se eviduje v jednacích protokolech a ukládá nebo odesílá utajovaná informace stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné poskytovaná v mezinárodním styku. V kontrolních bodech registru se tato utajovaná informace zaznamenává v pomocných jednacích protokolech a předává zpracovateli.“

151. V § 79 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba mohou z důvodu zvýšení operativnosti využívání svého registru zřídit, jako jeho vnitřní složky, pomocné registry nebo kontrolní body.“

Dosavadní odstavce 4 až 7 se označují jako odstavce 5 až 8.

152. V § 79 odst. 8 se za písmeno a) vkládají nová písmena b) a c), která znějí:

„b) organizaci a činnost registru, pomocného registru a kontrolního bodu,

c) náležitosti zprávy o kontrole utajovaných informací vedených v registru podle § 69 odst. 1 písm. m),“.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena d) až f).

153. V § 81 odst. 2 se slovo „občanem“ nahrazuje slovem „příslušníkem“ a číslo „2“ se nahrazuje číslem „10“.

154. V § 84 odstavec 2 zní:

„(2) Negativní okolností je

a) činnost fyzické osoby proti zájmu České republiky, nebo

b) skutečnost, že jsou majetkové poměry zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.“.

155. V § 84 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) až f), která znějí:

„d) styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky,

e) opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení podle § 101 odst. 1, nebo

f) podmíněné zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání pro úmyslný trestný čin, u nichž stanovená zkušební doba dosud neuplynula, anebo schválení narovnání pro úmyslný trestný čin.“.

156. V § 85 odst. 3 písm. f) se slova „ohlášením změny“ nahrazují slovy „změnou některého z“.

157. V § 85 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena g) a h), která znějí:

„g) vrácením dokladu jeho držitelem tomu, kdo ho vydal, nebo

h) dnem doručení osvědčení fyzické osoby nebo nového dokladu.“.

158. V § 85 odstavec 4 zní:

„(4) Pokud držitel dokladu do 15 dnů ode dne zániku jeho platnosti podle odstavce 3 písm. d), e) nebo f) požádá písemně Úřad o vydání dokladu nového, výkon citlivé činnosti není zánikem platnosti původního dokladu dotčen; Úřad vydá do 5 dnů od doručení žádosti doklad nový, který nahrazuje původní.“.

159. V § 86 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo osvědčení fyzické osoby“.

160. V § 86 písmeno b) se slova „jsou držiteli dokladu“ nahrazují slovy „vykonávají citlivou činnost“ a na konci písmene b) se slovo „a“ zrušuje.

161. V § 86 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) zajistit neprodleně písemné oznámení Úřadu o tom, že před vydáním dokladu nebo rozhodnutí podle § 121 odst. 2 pominuly skutečnosti, kterými byla žádost o doklad odůvodněna,“.

Dosavadní písmeno c) se označuje jako písmeno d).

162. V § 86 písmeno d) zní:

„d) oznámit písemně Úřadu jinou skutečnost, než uvedenou v písmeni c), která může mít vliv na vydání dokladu anebo na rozhodnutí o zrušení jeho platnosti nebo platnosti osvědčení fyzické osoby (§ 101), a“.

163. V § 86 se doplňuje písmeno e), které zní:

„e) zajistit neprodleně písemné oznámení Úřadu o tom, že byl zahájen výkon citlivé činnosti, anebo že byl ukončen z důvodu skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu držitele dokladu nebo osvědčení.“.

164. V § 87 odst. 1 písm. a) se číslo „5“ nahrazuje číslem „15“, a slova „písm. b), e) nebo f)“ se nahrazují slovy „písm. b), e), f) nebo h)“.

165. V § 87 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) neprodleně písemně oznámit Úřadu změny údajů uvedených v její žádosti o doklad; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis.“.

166. V § 87 odst. 1 se písmeno d) zrušuje.

167. V § 87 se odstavec 3 zrušuje.

168. V § 89 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Úkony směřující vůči Úřadu je možno učinit, je-li to slučitelné s požadavkem tohoto zákona, též dodáním do datové schránky Úřadu nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb; tohoto poskytovatele je třeba zároveň uvést nebo připojit certifikát k podání.“.

169. V § 93 odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „nebo mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem“.

170. V § 94 odst. 1 se za slovo „obsahuje“ vkládají slova „v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem“ a za slovo „utajení“ se vkládají slova „a označení místa nebo funkce podle § 69 odst. 1 písm. b)“.

171. V § 94 odst. 2 písmeno b) zní:

„b) písemnosti dosvědčující správnost údajů uvedených v dotazníku v rozsahu a formě stanovených prováděcím právním předpisem,“.

172. V § 94 odst. 2 se na konci písmene d) slovo „a“ nahrazuje čárkou, na konci odstavce 2 se tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f) a g), která znějí:

„f) je-li cizincem, doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů¹¹⁾ státu, jehož je státním příslušníkem, jakož i státu, v němž pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců; tento doklad musí zahrnovat příslušné období podle § 14 odst. 4 a nesmí být starší než 3 měsíce,

g) prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti věcně a místně příslušného správce daně a jiné osoby zúčastněné na správě daní podle § 52 odst. 2 daňového řádu, a to v plném rozsahu údajů za účelem provedení bezpečnostního řízení.“.

173. V § 94 odst. 4 se číslo „4“ nahrazuje číslem „3“, číslo „10“ se nahrazuje číslem „7“ a číslo „13“ se nahrazuje číslem „10“.
174. V § 94 odst. 5 a v § 99 odst. 5 se slova „, které tyto písemnosti obsahují“ zrušují.
175. V § 94 odst. 7 a v § 121 odst. 4 se za slova „Evropské unie“ vkládají slova „nebo mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem“.
176. V § 94 se doplňuje odstavec 8, který zní:
„(8) Důvod pro nutnost přístupu fyzické osoby k utajované informaci, uvedený v žádosti, musí trvat po celou dobu řízení podle § 93 odst. 1 písm. a), b) nebo d).“.
177. V § 95 odst. 1 se na konci textu písmene d) doplňují slova „nepřetržitě déle než 90 dní“.
178. V § 95 odst. 1 písmeno e) zní:
„e) údaje o dokladu totožnosti, pokud jde o cizince,“.
179. V § 95 odst. 1 se písmena i) a j) zrušují.
Dosavadní písmena k) až aa) se označují jako písmena i) až y).
180. V § 95 odst. 1 se na začátek písmene i) vkládá slovo „nepřetržitý“ a číslo „30“ se nahrazuje číslem „90“.
181. V § 95 odst. 1 se na konci textu písmene m) doplňují slova „, s výjimkou kontaktů vyplývajících z pracovních nebo služebních povinností po roce 1990“.
182. V § 95 odst. 1 písmeno n) zní:
„n) osobní kontakty s cizími státními příslušníky nebo se státními občany České republiky žijícími v nečlenských státech Evropské unie nebo Organizace Severoatlantické smlouvy, s výjimkou kontaktů vyplývajících z pracovních nebo služebních povinností po roce 1990, pokud se lze oprávněně domnívat, že jde o kontakty významné,“.

183. V § 95 odst. 1 písm. q) se slovo „q)“ nahrazuje slovem „o)“.

184. V § 95 odst. 1 písmeno r) zní:
„r) nejvyšší ukončené vzdělání,“.

185. V § 95 odst. 1 se písmena u) a v) zrušují.
Dosavadní písmena w) až y) se označují jako písmena u) až w).

186. V § 95 odst. 1 se písmeno v) zrušuje.
Dosavadní písmeno w) se označuje jako písmeno v).

187. V § 95 odst. 1 písmeno v) včetně poznámky pod čarou č. 52 zní:
„v) údaje uvedené v písmenech a) až d) a f) u manžela (manželky) nebo partnera (partnerky)⁵²⁾ a osob starších 18 let žijících s fyzickou osobou v domácnosti³⁶⁾.“

⁵²⁾ Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

188. V § 95 odstavec 3 zní:

„(3) Pobyt podle odstavce 1 písm. d) a i) a § 94 odst. 2 písm. f) se pokládá za nepřetržitý i v případě jeho krátkodobého přerušování.“.

189. V § 96 odst. 1 se za slovo „obsahuje“ vkládají slova „v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem“.

190. V § 96 odst. 2 písmeno c) zní:

„c) písemnosti nutné k ověření splnění podmínek podle § 16 v rozsahu a formě stanovených prováděcím právním předpisem,“.

191. V § 96 odst. 2 se doplňuje písmeno d), které zní:

„d) prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti věcně a místně příslušného správce daně a jiné osoby zúčastněné na správě daní podle § 52 odst. 2 daňového řádu, a to v plném rozsahu údajů za účelem provedení bezpečnostního řízení.“.

192. V § 96 odst. 4 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

193. V § 96 odst. 4 se číslo „10“ nahrazuje číslem „9“ a číslo „13“ se nahrazuje číslem „11“.
194. V § 96 odst. 5 se věta druhá nahrazuje větou „V dotazníku podnikatele se údaje vyplní v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.“ a věta poslední se zrušuje.
195. V § 97 se na začátek písmene a) vkládá slovo „platné“ a na konci textu se doplňují slova „, vždy však uvedení rodného čísla, bylo-li přiděleno, a data, místa, okresu a státu narození, a to i když se do takového rejstříku nebo evidence nezapisují“.
196. V § 97 písm. b) se za slovo „příjmení“ vkládají slova „, rodné číslo, bylo-li přiděleno, a datum, místo, okres a stát narození“.
197. V § 97 písmeno c) zní:
„c) názvy bank, čísla platných bankovních účtů a údaje o účtech vedených u spořitelních a úvěrních družstev,“.
198. V § 97 se na konci textu písmene d) doplňují slova „, včetně uvedení jejich adresy“.
199. V § 97 se písmeno e) zrušuje.
Dosavadní písmena f) až r) se označují jako písmena e) až q).
200. V § 97 písmeno e) včetně poznámek pod čarou č. 37, 38 a 53 zní:
„e) údaje k provedeným řádným účetním závěrkám³⁷⁾, vede-li podnikatel účetnictví, nebo údaje k daňovým přiznáním, vede-li podnikatel daňovou evidenci podle jiného právního předpisu³⁸⁾, a údaje k řádným účetním závěrkám ověřeným auditorem, stanoví-li tak jiný právní předpis⁵³⁾, a to za posledních 5 let,
-
- ³⁷⁾ § 18 a 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
³⁸⁾ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
⁵³⁾ § 20 zákona č. 563/1991 Sb.“.
201. V § 97 se písmeno g) zrušuje.
Dosavadní písmena h) až q) se označují jako písmena g) až p).
202. V § 97 se písmeno h) zrušuje.
Dosavadní písmena i) až p) se označují jako písmena h) až o).

203. V § 97 písmena h) a i) znějí:

„h) zahraniční obchodní partneři, s výjimkou obchodních partnerů z členských států Evropské unie, s celkovým finančním objemem uskutečněných obchodů nad 2 000 000 Kč v posledních 5 letech,

i) čeští obchodní partneři a obchodní partneři z členských států Evropské unie s uvedením celkového ročního plnění uskutečněných obchodů přesahujícího 20% ročního obratu v posledních 5 letech,“.

204. V § 97 se písmeno j) zrušuje.

Dosavadní písmena k) až o) se označují jako písmena j) až n).

205. V § 97 písm. m) se za slovo „zrušení“ vkládá slovo „podnikatele“ a slovo „a“ se nahrazuje čárkou.

206. V § 97 se na konci písmene n) tečka nahrazuje písmenem „a“ a doplňuje se písmeno o), které zní:

„o) údaje odpovědné osoby podnikatele, jimiž jsou jméno, příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození a zastávaná funkce u podnikatele.“.

207. V § 98 úvodní části ustanovení se za slova „musí být“ vkládají slova „u podnikatele uložena,“.

208. V § 98 se písmeno d) zrušuje.

Dosavadní písmeno e) se označuje jako písmeno d).

209. V § 98 se na konci textu písmene d) doplňují slova „, u oznámení datum jeho vydání a u dokladu jeho číslo a datum vydání“.

210. V § 99 odst. 1 se za slovo „obsahuje“ vkládají slova „v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem“.

211. V § 99 se na konci odstavce 1 doplňují slova „nebo jí pověřenou osobou“.

212. V § 99 odst. 2 písmeno c) zní:

„c) písemnosti dosvědčující správnost údajů uvedených v dotazníku v rozsahu a formě stanovených prováděcím právním předpisem,“.

213. V § 99 odst. 2 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti věcně a místně příslušného správce daně a jiné osoby zúčastněné na správě daní podle § 52 odst. 2 daňového řádu, a to v plném rozsahu údajů za účelem provedení bezpečnostního řízení,“.

Dosavadní písmena d) až f) se označují jako písmena e) až g).

214. V § 99 odst. 2 písm. f) se slovo „občanem“ nahrazuje slovem „příslušníkem“ a číslo „2“ se nahrazuje číslem „10“.

215. V § 99 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Důvod pro výkon citlivé činnosti uvedený v žádosti o doklad musí trvat po celou dobu řízení podle § 93 odst. 1 písm. a) nebo d).“.

216. § 100 včetně nadpisu zní:

„§ 100

Dotazník

Dotazník podle § 99 odst. 2 písm. a) obsahuje údaje stanovené v § 95 odst. 1 písm. a) až u) a v § 95 odst. 2.“.

217. V § 101 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu nelze přerušit podle § 112 a ani zastavit podle § 113, s výjimkou zastavení řízení podle § 113 odst. 1 písm. i) nebo j).“.

218. V § 103 odst. 1 se za slova „podle § 94, 96 a 99“ vkládají slova „a sdělení doplňujících údajů k ověření splnění podmínek pro vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu“ a za slova „ve lhůtě do 14 dnů“ se vkládají slova „a v žádosti podané podle § 96 ve lhůtě do 30 dnů“.

219. V § 103 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis“.

220. V § 104 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Od svědka lze též požadovat, aby ke skutečnostem, které mu Úřad uvede, podal písemné vyjádření. Podpis svědka musí být na každé straně listiny obsahující jeho vyjádření. V dalším se obdobně použijí odstavce 1, 5 a 6.“.

Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 5 až 7.

221. V § 105 odst. 6 se za větu druhou vkládá věta: „Na žádost účastníka řízení úřední osoba vydá kopii protokolu.“.

222. V § 107 odst. 1 se slova „pravdivosti údajů poskytnutých účastníkem řízení v žádosti fyzické osoby a ke zjištění výskytu bezpečnostního rizika“ nahrazují slovy „podmínek pro vydání tohoto osvědčení“.

223. § 108 včetně nadpisu zní:

„§ 108

Úkony v řízení o vydání osvědčení podnikatele

(1) V řízení o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Důvěrné si Úřad ke zjištění ekonomické stability, bezpečnostní spolehlivosti, k ověření vlastnických vztahů podnikatele a k ověření jeho schopnosti zabezpečit ochranu utajovaných informací vyžádá potřebnou informaci od příslušného orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, pokud s ní nakládají.

(2) V řízení o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Tajné Úřad provede úkony podle odstavce 1 a další úkony k ověření obchodních vztahů podnikatele.

(3) V řízení o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Přísně tajné Úřad provede úkony podle odstavce 2 a další úkony k ověření významných kapitálových a finančních vztahů podnikatele.

(4) Za účelem ověření podmínek pro vydání osvědčení podnikatele jsou úřední osoby oprávněny vstupovat do objektů, zařízení, provozů nebo jiných prostor a na pozemky podnikatele a vyžadovat předložení potřebných dokladů podnikatelem.

(5) Nemůže-li Úřad ověřit vztahy uvedené v odstavcích 1 až 3 nebo jiné skutečnosti ke zjištění možného bezpečnostního rizika u podnikatele nebo jeho schopnosti zabezpečit ochranu utajovaných informací, může o jejich ověření požádat příslušnou zpravodajskou službu nebo policii.

(6) Zpravodajské služby a policie jsou povinny žádosti Úřadu podle odstavce 5 vyhovět a podat mu zprávu o výsledcích požadovaných šetření.

(7) Pokud informace, získané úkony podle odstavce 1 nebo 2 v řízení o vydání osvědčení podnikatele pro příslušný stupeň utajení, nepostačují ke zjištění úplného stavu věci, je Úřad oprávněn zjistit je úkony stanovenými v odstavci 2 nebo 3 pro řízení, týkající se vyššího stupně utajení. V těchto případech si Úřad vyžádá písemný souhlas účastníka řízení a zároveň jej poučí o právních následcích, které nastanou, jestliže Úřad písemný souhlas neobdrží (§ 113 odst. 1 písm. e)).

(8) Je-li prováděno řízení na základě žádosti podle § 96 odst. 4, ustanovení odstavců 1 až 7 platí obdobně.“.

224. V § 112 odst. 1 písm. a) se slova „před jiným orgánem státu“ zrušují a za slovo „probíhá“ se vkládá slovo „jiné“.

225. V § 112 odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „, nebo jestliže byl předvolán k pohovoru“.

226. V § 112 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 54 zní:

„(2) Řízení se přerušuje dnem předání rozhodnutí o přerušení řízení držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence, dnem osobního převzetí takového rozhodnutí účastníkem řízení, doručuje-li Úřad, nebo dodáním do datové schránky účastníka řízení⁵⁴⁾.“

⁵⁴⁾ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.“.

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 3 až 5.

227. V § 112 odst. 4 se věta první nahrazuje větou „Úřad pokračuje v řízení, jakmile pominuly překážky, pro které bylo řízení přerušeno, případně jakmile uplynula lhůta uvedená v odstavci 1 písm. e).“.

228. V § 113 odst. 1 písm. e) se číslo „6“ nahrazuje číslem „7“.

229. V § 113 odst. 1 písm. i) se za slovo „mrtvého“ vkládají slova „, byl zrušen“.

230. V § 113 odst. 1 písmeno j) zní:

„j) v řízení podle § 101 odpadl jeho důvod či předmět.“.

231. V § 113 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Úřad může bezpečnostní řízení o vydání osvědčení fyzické osoby nebo dokladu zastavit na základě oznámení odpovědné osoby podle § 67 odst. 1 písm. g) nebo § 86 písm. c).“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

232. V § 115 odst. 2 se slovo „ozbrojených“ nahrazuje slovem „bezpečnostních“.
233. V § 117 odst. 1 se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“, číslo „9“ se nahrazuje číslem „6“ a číslo „12“ se nahrazuje číslem „9“.
234. V § 117 odst. 2 se písmeno a) zrušuje.
Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).
235. V § 117 odst. 2 se číslo „9“ nahrazuje číslem „8“ a číslo „12“ se nahrazuje číslem „10“.
236. V § 117 odst. 4 se číslo „6“ nahrazuje číslem „4“ a číslo „9“ se nahrazuje číslem „6“.
237. V § 117 odst. 5 se slova „§ 108 odst. 2 až 4“ nahrazují slovy „§ 108 odst. 5“, číslo „6“ se nahrazuje číslem „4“ a číslo „9“ se nahrazuje číslem „6“.
238. V § 117 se doplňuje odstavec 8, který zní:
„(8) Udělí-li fyzická osoba souhlas s ověřením informací podle § 107 odst. 5 nebo § 109 odst. 2, anebo udělí-li podnikatel souhlas podle § 108 odst. 7, vztahují se na dané řízení lhůty stanovené pro stupeň utajení, k jehož úkonům byl souhlas udělen.“.
239. V § 118 odst. 3 se za slovo „přiměřeně“ vkládají slova „, nejvýše však dvakrát,“.
240. V § 118 odst. 4 se za slova „nesmí být“ vkládá slovo „jednorázově“.
241. V § 120 odstavec 1 zní:
„(1) Rozhodnutí a jiné písemnosti doručuje Úřad sám, dodáním do datové schránky účastníka řízení⁵⁴⁾ nebo prostřednictvím držitele poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence, kterému z poštovní smlouvy¹⁷⁾ vyplývá povinnost doručit písemnost způsobem, odpovídajícím požadavkům tohoto zákona. Doručování do zahraničí se provádí prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí. U příslušníků nebo zaměstnanců ozbrojených sil a bezpečnostních sborů se doručování do zahraničí může provádět prostřednictvím příslušného bezpečnostního ředitele. Všechny písemnosti se doručují do vlastních rukou. Měli účastník řízení zástupce, doručují se písemnosti pouze zástupci; v případě osobních úkonů se písemnosti doručují také účastníku řízení. Doručování zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt. V případě zastavení řízení podle § 113 odst. 1 písm. i) se rozhodnutí nedoručuje.“.

242. V § 120 se doplňují odstavce 9 a 10, které znějí:

„(9) Osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, se může doručovat veřejnou vyhláškou. Doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se písemnost, popřípadě oznámení o možnosti převzít písemnost, vyvěsí na úřední desce Úřadu a na písemnost se vyznačí den vyvěšení. Patnáctým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenou, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost zveřejnění podle odstavce 10.

(10) Úřad zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Obsah úřední desky se zveřejňuje i na internetových stránkách Úřadu.“

243. V § 122 odst. 1 větě druhé se slova „Nabytí právní moci“ nahrazují slovem „Vykonatelnost“.

244. V § 124 odst. 2 se číslo „20“ nahrazuje číslem „15“.

245. V § 124 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „, a to i po skončení pracovněprávního vztahu“.

246. V § 130 odst. 2 se slova „pro stupeň utajení Přísně tajné“ zrušují.

247. V § 135 písm. c), g) a h) se slovo „seznam“ nahrazuje slovy „rozsah a formu“.

248. V § 135 odst. 1 písm. d) se slovo „a“ nahrazuje čárkou a na konci textu písmene se doplňují slova „, rozsah údajů dotazníku podnikatele v případě žádosti podle § 96 odst. 5“.

249. V § 135 se na konci písmena h) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena i) až k), která znějí:

„i) rozsah písemného zdůvodnění podle § 94 odst. 1, § 96 odst. 1 a § 99 odst. 1,

j) omezení rozsahu hlášení změn údajů, jakož i způsob a formu jejich doložení, podle § 66 odst.1 písm. d), § 68 písm. c) a d), § 87 odst. 1 písm. c) a § 103 odst. 2,

k) vzor zproštění mlčenlivosti podle § 94 odst. 2 písm. g), § 96 odst. 2 písm. d) a § 99 odst. 2 písm. d).“.

250. V § 137 písm. g) se za slova „ke kurýrní přepravě utajovaných informací“ vkládají slova „stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné a za slova „odpovědné osoby“ se vkládají slova „nebo bezpečnostního ředitele“.
251. V § 137 písm. h) a § v 138 odst. 1 písm. i) se slovo „elektromagnetického“ zrušuje.
252. V § 137 se na konci textu písmene i) doplňují slova „a schvaluje projekt bezpečnosti komunikačního systému“.
253. V § 137 písmeno q) zní:
„q) vydává Věstník Úřadu, který zveřejňuje na svých internetových stránkách.“.
254. V § 138 odst. 1 se na konci textu písmene c) doplňují slova „, vést seznam kontrolovaných kryptografických položek a vést dokumentaci pro provádění činností podle § 45“.
255. V § 138 odst. 1 se na konci textu písmene g) doplňují slova „, pořizovat si z nich výpisy a kopie“.
256. V § 138 odst. 1 se na konci písmene j) slovo „a“ nahrazuje čárkou, na konci odstavce 1 se tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena l) a m), která znějí:
„l) vyjadřovat se k oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho doručení a poskytovat přehled těchto oznámení a vyjádření k nim Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a
m) pro rozhodování Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství podle § 140 odst. 1, na základě jejich písemné žádosti, provádět úkony podle § 107 odst. 1.“.
257. V § 138 odstavec 2 zní:
„(2) Úřad poskytuje zpravodajským službám a Ministerstvu vnitra jedenkrát měsíčně seznam
a) vydaných osvědčení fyzických osob, osvědčení podnikatele a dokladů,
b) osob, u kterých rozhodl o nevydání veřejné listiny uvedené v písmeni a), nebo kterým byla platnost této listiny zrušena,
c) podnikatelů, k nimž obdržel podle § 15a odst. 2 nebo 3 prohlášení podnikatele.“.

258. V § 140 odst. 4 písm. g) a v § 141 odst. 4 písm. f) se za slova „předávají v“ vkládají slova „listinné podobě, popřípadě“.

259. V § 140 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Orgán veřejné správy, který je správcem informačního systému v němž jsou zpracovávány příslušné osobní údaje, je povinen poskytnout zpravodajským službám součinnost potřebnou k provedení opatření podle odstavce 4 písm. i).“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

260. V § 141 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Orgán veřejné správy, který je správcem informačního systému v němž jsou zpracovávány příslušné osobní údaje, je povinen poskytnout Ministerstvu vnitra součinnost potřebnou k provedení opatření podle odstavce 3 písm. b).“.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

261. V § 143 odst. 1 se slovo „podnikatelé“ nahrazuje slovy „právnícké osoby, podnikající fyzické osoby“.

262. V § 148 odst. 1 písmeno a) zní:

„a) jako účastník bezpečnostního řízení neoznámí změnu údaje uvedeného v žádosti fyzické osoby podle § 103 odst. 2 nebo údaje uvedeného v žádosti o doklad podle § 103 odst. 2,“.

263. V § 148 odst. 1 písm. h) a v § 153 odst. 1 písm. y) se slova „nebo 2“ zrušují.

264. V § 149 odst. 1 písmeno i) zní:

„i) zpracovává utajovanou informaci v rozporu s bezpečnostní provozní směrnicí vydanou podle § 36 odst. 2,“.

265. V § 149 odst. 1 se na konci textu písmene k) doplňují slova „nebo 3“.
266. V § 150 odst. 1 písm. c) se slovo „příloze“ zrušuje a slova „§ 94 odst. 2 písm. a), c) a d)“ se nahrazují slovy „§ 66 odst. 1 písm. d)“.
267. V § 152 odst. 1 písm. c) se slova „uvedeného v dokladu podle § 87 odst. 1 písm. c) nebo údaje“ zrušují a slova „vydání dokladu podle § 87 odst. 1 písm. d)“ se nahrazují slovy „doklad podle § 87 odst. 1 písm. c)“.
268. V § 153 odst. 1 písmeno b) zní:
„b) v rozporu s § 36 odst. 2 nevydává bezpečnostní provozní směrnici,“.
269. V § 153 odst. 1 písm. aa) se slova „odst. 7 písm. d)“ nahrazují slovy „odst. 8 písm. f)“.
270. V § 153 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovy „nebo osvědčení fyzické osoby, nebo“ a doplňuje se písmeno ee), které zní:
„ee) neoznámí jako zadavatel veřejné zakázky nebo veřejný zadavatel v koncesním řízení Úřadu skutečnost podle § 69 odst. 1 písm. r).“.
271. V § 153 odst. 2 písm. c) se slova „nebo dd)“ nahrazují slovy „, dd) nebo ee)“.
272. V § 154 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f) a g), která znějí:
„f) nezašle neprodleně Úřadu kopii prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 2 nebo prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 3, nebo
g) neoznámí písemně Úřadu nebo poskytovateli vyhrazené informace zánik prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 6.“.
273. V § 154 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno c), které zní:
„c) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. f) nebo g).“.
274. V § 155 odst. 1 písmeno a) zní:
„a) neodevzdá podle § 68 písm. a) osvědčení podnikatele, jehož platnost zanikla,“.

275. V § 155 odst. 1 se na konci textu písmene c) doplňují slova „a v § 98 písm. c)“.

276. V § 155 odst. 1 písm. d) se slovo „příloze“ a slova „podle § 96 odst. 2 písm. a) a b)“ zrušují.

277. Za § 155 se vkládá nový § 155a, který zní:

„§ 155a

(1) Podnikatel se dopustí správního deliktu tím, že

a) umožní výkon citlivé činnosti fyzické osobě, která není držitelem platného dokladu nebo osvědčení fyzické osoby,

b) si zajistí přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, aniž splňuje podmínky podle § 15 písm. a), nebo na základě prohlášení podnikatele, k němuž nebyly splněny podmínky podle § 15a odst. 1, nebo

c) si zajistí přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné nebo vyšší, aniž splňuje podmínky podle § 15 písm. b).

(2) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo c).“.

278. § 158 včetně nadpisu zní:

„§ 158

Zmocňovací ustanovení

Úřad vydá vyhlášku k provedení § 7 odst. 3, § 9 odst. 8, § 15a odst. 7, § 23 odst. 2, § 33, § 34 odst. 6, § 35 odst. 6, § 36 odst. 4, § 44, 53 a 64, § 75a odst. 4, § 79 odst. 8, § 85 odst. 5 a § 135.“.

279. § 159 zní:

„§ 159

Správní řád se vztahuje pouze na řízení podle části druhé hlavy IX, není-li stanoveno jinak, na řízení podle § 116 a na řízení podle části osmé.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Na řízení o vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahují lhůty

pro ukončení řízení podle dosavadních právních předpisů, nejde-li o případ podle bodu 2; v ostatním se řízení dokončí podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené a řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zastavují dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Platnost oznámení vydaného Úřadem podle dosavadního právního předpisu zaniká prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Řízení o uložení pokuty za správní delikt nebo přestupek, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

5. Osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Vyhrazené, vydané podle dosavadních právních předpisů, se považuje po dobu 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona za prohlášení podnikatele podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Zmocnění k vyhlášení úplného znění zákona

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, jak vyplývá z pozdějších zákonů.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. IV

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb. a zákona č. 160/2010 Sb., se mění takto:

1. V příloze v části I položce 3 se za písmeno e) doplňuje písmeno f), které včetně poznámky pod čarou č. 2d zní:

„f) Přijetí žádosti o vydání osvědčení podnikatele v případě, že u něho utajovaná informace^{2d)}

- nevzniká, ani mu není poskytována, ale ke které mají přístup zaměstnanci podnikatele nebo osoby jednající jménem podnikatele nebo za podnikatele, a to v souvislosti s výkonem pracovní nebo jiné činnosti pro podnikatele na základě smlouvy Kč 5 000

- vzniká, nebo je mu poskytnuta Kč 10 000

^{2d)} Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.“

2. V příloze v části I položce 3 v ustanovení „Předmětem poplatku není“ se doplňuje bod 5, který zní:

„5. Přijetí nové žádosti o vydání osvědčení podnikatele, má-li mít podnikatel přístup k utajované informaci i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jeho dosavadního osvědčení podnikatele, pokud je žádost podána před uplynutím doby platnosti dosavadního osvědčení podnikatele ve lhůtách podle jiného právního předpisu^{2d)}.“

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012.

Důvodová zpráva

A. Obecná část

I. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA) návrhu novely zákona o utajovaných informacích a o bezpečnostní způsobilosti

1. Důvod předložení

Návrh zákona byl předložen do připomínkového řízení na základě Plánu legislativních prací vlády na zbývající část roku 2010 a na rok 2011, s tím, že termín předložení návrhu zákona do vlády České republiky je stanoven na prosinec 2010. S předložením návrhu do připomínkového řízení před schválením Plánu legislativních prací vlády vyslovil předseda

vlády souhlas v dopise pod č.j.:14202/10-KPV. Návrh zákona byl zaslán do meziresortního připomínkového řízení podle čl. 8 Legislativních pravidel vlády. Toto připomínkové řízení proběhlo od 7. září 2010 do 7. října 2010. Vypořádání zásadních připomínek bylo provedeno dne 19. listopadu 2010.

1.1 Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

1.2 Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

1.2.1 Identifikace problému

Oblast ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti je upravena zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti k 1. lednu 2006.

V průběhu účinnosti zákona se objevily některé koncepční a systémové problémy. Vzhledem k těmto problémům považuje Národní bezpečnostní úřad (spolupředkladatel) společně se spolupracujícími správními a dalšími orgány stávající právní úpravu ochrany utajovaných informací v některých ohledech za již nevyhovující praxi. Na nutnosti provést navrhovanou novelu se proto shoduje spolupředkladatel i spolupracující správní orgány, které se na aplikaci zákona podílejí a jejichž náměty jsou rovněž předmětem navrhované novely. Novelizace, která by měla přinést dílčí, nikoli však zásadní systémové změny zákona, se proto v současné době jeví jako nezbytná.

1.2.2 Popis cílového stavu

Definice cílového stavu vychází z materiálu „Legislativní a technicko – organizační opatření ke zjednodušení a zefektivnění systému ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti v České republice“, schváleného usnesením Bezpečnostní rady státu č. 46 ze dne 6. listopadu 2007 a usnesením vlády č. 1381 ze dne 12. prosince 2007. Součástí tohoto schváleného materiálu byly rovněž „Hlavní teze novely zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů“.

Za hlavní cíle lze pokládat zkrácení doby bezpečnostního řízení o vydání osvědčení a dokladu, snížení počtu žádostí o vydání osvědčení a dokladu, snížení administrativní zátěže účastníků bezpečnostního řízení a zjednodušení a zestručnění stávající právní úpravy. Jedná se zejména o stanovení podmínek, které zamezí podávání žádostí o vydání osvědčení nebo dokladu těmi subjekty, které v praxi nemají přístup k utajovaným informacím ani nevykonávají citlivou činnost, zkrácení lhůt pro provedení bezpečnostního řízení a redukcí množství informací vyžadovaných od účastníků bezpečnostního řízení.

1.2.3 Zhodnocení rizik

Neprovedení navrhované novelizace znamená především riziko nadbytečného podávání žádostí o vydání osvědčení a dokladu, a tedy riziko neefektivního provádění bezpečnostního řízení, což představuje rovněž riziko neefektivního vynakládání veřejných prostředků na provádění bezpečnostního řízení. Dalším významným rizikem je zatěžování účastníků bezpečnostního řízení (fyzických osob i podnikatelů) uváděním a dokládáním nadbytečného množství informací.

2. Návrh variant řešení

2.1 Návrh možných řešení včetně nulové varianty

2.1.1 Nulová varianta

Nulová varianta vychází z předpokladu zachování současné právní úpravy.

2.1.2 Varianta I

Varianta I odpovídá obsahu „Hlavních tezí novely zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů“, schválených v rámci materiálu „Legislativní a technicko-organizační opatření ke zjednodušení a zefektivnění systému ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti“, usnesením Bezpečnostní rady státu č. 46 ze dne 6. listopadu 2007 a usnesením vlády č. 1381 ze dne 12. prosince 2007. Při posuzování možných řešení identifikovaného problému, které by mohly vést ke stanovenému cíli, bylo zvažováno pouze toto řešení, neboť bez provedení legislativní úpravy některých ustanovení zákona není možné identifikované problémy řešit.

S ohledem na výše uvedené není možné realizovat tzv. „nulovou variantu“.

2.2 Identifikace dotčených skupin

Navrhované řešení se týká účastníků bezpečnostního řízení (fyzických osob, podnikatelů), fyzických osob, které jsou držiteli osvědčení fyzické osoby pro přístup k utajovaným informacím, podnikatelů, kteří jsou držiteli osvědčení podnikatele pro přístup k utajovaným informacím, fyzických osob, které jsou držiteli dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, odpovědných osob (tj. statutárních orgánů podnikatelů, vedoucích organizačních složek státu, vedoucích dalších státních orgánů), bezpečnostních ředitelů (u podnikatelských subjektů, u organizačních složek státu, u dalších státních orgánů), zadavatelů veřejných zakázek, organizačních složek státu, dalších státních orgánů a územních samosprávných celků (obcí a krajů).

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace a vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1.1 Náklady

A. Náklady podnikatelů

a) náklady spojené se zavedením nové informační povinnosti

Nové náklady podnikatelů představuje odesílání kopie poučení při nástupu nového zaměstnance, který je držitelem osvědčení a měl by mít přístup k utajovaným informacím.

Nové náklady pro podnikatele dále představuje rozšíření informační povinnosti odpovědné osoby podnikatele o zaslání oznámení změny v případě, kdy fyzická osoba, která je zaměstnancem podnikatele, již nemá přístup k utajovaným informacím nebo u podnikatele ukončila pracovní právní vztah či služební poměr. V případech probíhajícího řízení tak úprava umožní ukončení tohoto řízení, neboť odpadne odůvodnění podané žádosti.

V souvislosti s cílem snížit počet žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby jen na osoby, které skutečně splňují základní požadavek „need to know“ (přístup k utajovaným informacím musí být nezbytně nutný), je možné předpokládat zvýšené náklady na straně odpovědné osoby ve vynaložení času na zpracování a vedení vždy aktuálního přehledu míst nebo funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím, opřeno o konkrétní specifické potřeby vycházející z objemu utajovaných informací zpracovávaných v rámci příslušného subjektu. Dílčí náklady na zpracování a vedení tohoto přehledu postaveného na vnitřním auditu a konkrétních doložitelných podkladech budou vyváženy úsporami, neboť se předpokládá, že klesne počet provedených bezpečnostních řízení.

Snaha o snížení počtu požadavků zadavatele ve výběrových řízeních na to, aby uchazeči byli držitelé osvědčení podnikatele, zejména v případech, kdy je tento požadavek neodůvodněný, přinese zvýšené náklady zadavatelů veřejných zakázek spojené se zasláním zadávací dokumentace Národnímu bezpečnostnímu úřadu.

b) náklady spojené se zavedením nové poplatkové povinnosti

Náklady představuje zavedení poplatku za podání žádosti o vydání osvědčení podnikatele, který má alespoň z části hradit vysoké náklady na provedení bezpečnostního řízení o vydání osvědčení podnikatele.

B. Náklady veřejné správy

Vzhledem k tomu, že dochází k posílení postavení bezpečnostního ředitele u podnikatelských subjektů, je nově zavedena povinnost, aby bezpečnostní ředitel byl držitelem osvědčení minimálně pro stejný stupeň utajení, jako podnikatel, u něhož funkci vykonává. Předpokládá se proto mírné zvýšení nákladů na provedení bezpečnostního řízení, neboť bude potřeba provést nové bezpečnostní řízení u těch bezpečnostních ředitelů, kteří jsou v současné době držitelé osvědčení pro nižší stupeň utajení než příslušný podnikatelský subjekt, u něhož funkci bezpečnostního ředitele vykonávají.

V souvislosti se snahou o snížení počtu požadavků zadavatelů veřejných zakázek, aby uchazeči o veřejnou zakázku byli držitelé osvědčení podnikatele, zejména v případech, kdy je tento požadavek neodůvodněný, vzrostou náklady spojené se seznámením a posouzením zadávací dokumentace u Národního bezpečnostního úřadu.

3.1.2 Přínosy

A. Snížení nákladů na podřizování se regulaci pro fyzické osoby a podnikatele

Odstranění povinnosti vedení duplicitní dokumentace k těm fyzickým osobám, které jsou současně držitelé osvědčení pro přístup k utajovaným informacím a dokladu o bezpečnostní způsobilosti, sníží náklady podnikatele související s vedením této dokumentace.

Vypuštění povinnosti prokuristy být držitelem platného osvědčení fyzické osoby jako podmínky pro vydání osvědčení podnikatele sníží náklady na vyřízení žádosti o vydání osvědčení podnikatele.

Změna podmínek, za nichž lze podnikateli umožnit přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené (bez provedení bezpečnostního řízení), koresponduje s úpravou obvyklou v členských státech EU. Nově zavedený institut prohlášení pro přístup podnikatele k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené sníží administrativní zátěž podnikatelů a odstraní náklady podnikatele spojené s účastí v bezpečnostním řízení.

Novou skutečností, se kterou bude zákon spojovat zánik platnosti osvědčení fyzické osoby nebo podnikatele, bude vydání osvědčení fyzické osoby nebo podnikatele pro stejný nebo vyšší stupeň utajení a stejnou formu přístupu nebo pro stejný nebo vyšší stupeň utajení a širší formu přístupu. Tím se omezí počet osvědčení, povinnost hlášení změn a dojde ke snížení počtu bezpečnostních řízení při rušení platnosti osvědčení. Sníží se tak náklady podnikatele na vedení aktualizované dokumentace k jednotlivým osvědčením a na hlášení změn Národnímu bezpečnostnímu úřadu k jednotlivým stupňům osvědčení.

Nově bude zavedena možnost fyzické osoby i podnikatele vrátit osvědčení, stejně jako doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, tomu, kdo ho vydal. Vrácením dojde k zániku platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu. K zániku platnosti dokladu rovněž automaticky dojde vydáním osvědčení fyzické osoby. Počet vydaných platných osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele a dokladů se tak sníží. Na základě častých dotazů fyzických osob i podnikatelů na možnost vrácení osvědčení nebo dokladu lze předpokládat, že této možnosti držitelé osvědčení nebo dokladu využijí. Tím se

odstraní náklady na administrativní zpracování hlášení změn a současně náklady na zpracování a odesílání hlášení změn u fyzických osob a podnikatelů.

Umožnění uznání bezpečnostního oprávnění vydaného cizí mocí na základě standardního formuláře žádosti o návštěvu výrazně sníží nároky na žadatele spojené s podáním žádosti o uznání bezpečnostního oprávnění vydaného cizí mocí.

Sjednocení lhůty pro odevzdání osvědčení nebo dokladu, jehož platnost zanikla, a lhůty pro podání rozkladu proti rozhodnutí o zániku platnosti osvědčení nebo dokladu sníží náklady všech účastníků řízení, fyzických osob i podnikatelů, neboť vrácení osvědčení nebo dokladu bude možné současně s podáním rozkladu.

Bude odstraněna dosavadní povinnost účastníků řízení (fyzických osob i podnikatelů) dokládat originály nebo ověřené kopie veškerých písemností osvědčujících správnost jimi uvedených údajů a možnost stanovit prováděcím právním předpisem vybrané skutečnosti, tato povinnost bude omezena pouze na nejdůležitější písemnosti (potvrzení zaměstnavatele o příjmu a doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání). To předpokládá snížení nákladů účastníků řízení (fyzických osob i podnikatelů), neboť dojde k výraznému omezení této povinnosti.

B. Snížení administrativních a dalších nákladů pro veřejnou správu

Vypuštění povinnosti prokuristy být držitelem platného osvědčení fyzické osoby jako podmínky pro vydání osvědčení podnikatele sníží počet bezpečnostních řízení, což sníží náklady Národního bezpečnostního úřadu a s ním spolupracujících správních orgánů.

Změna podmínek, za nichž lze podnikateli umožnit přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené (bez provedení bezpečnostního řízení) koresponduje s úpravou obvyklou v členských státech EU. Nově zavedený institut prohlášení pro přístup podnikatele k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené sníží náklady Národního bezpečnostního úřadu a s ním spolupracujících správních orgánů na provedení řízení. Ke snížení nákladů Národního bezpečnostního úřadu dojde i nevedením bezpečnostního svazku v bezpečnostním řízení u stupně utajení Vyhrazené.

Novou skutečností, se kterou bude zákon spojovat zánik platnosti osvědčení fyzické osoby nebo podnikatele a dokladu, bude vydání osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele pro stejný nebo vyšší stupeň utajení a stejnou formu přístupu nebo pro stejný nebo vyšší stupeň utajení a širší formu přístupu nebo dokladu. Tím se omezí počet osvědčení, a dokladů, povinnost hlášení změn a dojde ke snížení počtu bezpečnostních řízení při rušení platnosti osvědčení nebo dokladu. Sníží se tak náklady Národního bezpečnostního úřadu na vedení více bezpečnostních svazků k jednomu subjektu, na administrativní vyřízení hlášení změn k jednotlivým svazkům, provádění úkonů podle § 110 nebo řízení podle § 101 k jedinému subjektu ve více svazcích.

Nově bude zavedena možnost fyzické osoby i podnikatele vrátit osvědčení, stejně jako doklad, tomu, kdo jej vydal. Vrácením dojde k zániku platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu. K zániku platnosti dokladu rovněž automaticky dojde vydáním osvědčení fyzické osoby. Počet vydaných platných osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele a dokladů se tak sníží. Na základě častých dotazů fyzických osob i podnikatelů na možnost vrácení osvědčení nebo dokladu lze předpokládat, že této možnosti držitelé osvědčení nebo dokladu využijí. Tím se sníží náklady na vedení bezpečnostních svazků u Národního bezpečnostního úřadu.

Umožnění uznání bezpečnostního oprávnění vydaného cizí mocí na základě standardního formuláře žádosti o návštěvu výrazně sníží náklady Národního bezpečnostního úřadu spojené s vyřizováním žádosti o uznání bezpečnostního oprávnění vydaného cizí mocí a zkrátí dobu potřebnou pro vyhovění žádosti o uznání bezpečnostního oprávnění vydaného cizí mocí.

Nová povinnost odpovědné osoby neprodleně oznámit Národnímu bezpečnostnímu úřadu pomínutí skutečností odůvodňujících nutnost přístupu fyzické osoby k utajovaným informacím a stejně tak nová povinnost oznámit zahájení a ukončení citlivé činnosti fyzické osoby z důvodu skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém byla citlivá činnost vykonávána, výrazně přispěje ke snížení nákladů Národního bezpečnostního úřadu a s ním spolupracujících správních orgánů, neboť nebude nutné dokončovat bezpečnostní řízení v případě, že důvod pro jeho provedení odpadne. V takovém případě Národní bezpečnostní úřad bude moci bezpečnostní řízení pro nedostatky v žádosti zastavit. Současně tím bude výrazně posílen princip „need to know“, jehož hlavním smyslem je, aby k utajovaným informacím směly mít přístup pouze osoby, které tyto informace k výkonu své pracovní nebo jiné obdobné činnosti nezbytně potřebují znát.

Posuzováním zadávací dokumentace veřejných zakázek Národním bezpečnostním úřadem z hlediska oprávněnosti požadavku zadavatele, aby uchazeči o veřejnou zakázku byli držiteli osvědčení podnikatele, dojde ke snížení počtu žádostí o vydání osvědčení podnikatele a tím ke snížení nákladů na provádění bezpečnostního řízení.

V souvislosti s podrobnější úpravou obsahu personálního projektu a postupu při jeho schvalování, které bude upraveno formou usnesení vlády, se předpokládá regulaci počtů míst nebo funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím, a tím také snížení počtu žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby tak, aby držitelé osvědčení fyzické osoby i žadatelé o něj splňovali základní požadavek „need to know“ (přístup k utajovaným informacím musí být nezbytně nutný). Předpokládaná regulace počtů míst nebo funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím, a tím také snížení počtu žádostí by se tak mělo promítnout do snížení nákladů na provedení bezpečnostního řízení.

Podrobnější úprava v souvislosti se způsobem hlášení změn údajů uvedených v žádosti o vydání osvědčení nebo dokladu (povinnost doložit hlášené změny) přinese snížení nákladů Národního bezpečnostního úřadu, neboť nebude nutné kopie dokumentů vyžadovat dodatečně po obdržení hlášení změn.

Nová úprava umožní svědkovi, aby svoji výpověď podal jako vyjádření formou písemného čestného prohlášení a nemusel vypovídat přímo na Národním bezpečnostním úřadu, sníží tak jeho náklady, neboť v takovém případě nebude nutné svědkovi proplácet cestovné a ušlou mzdu v souvislosti s podáním svědecké výpovědi. V této souvislosti dojde rovněž ke snížení mzdových nákladů, neboť při osobní svědecké výpovědi je nutná přítomnost dvou referentů po dobu přibližně tří hodin, zatímco svědeckou výpověď uskutečněnou formou písemného prohlášení zpracuje jeden referent za dvě hodiny.

Rozšíření možnosti doručování do zahraničí prostřednictvím bezpečnostního ředitele příslušného resortu o příslušníky a zaměstnance ozbrojených sil a bezpečnostních sborů přinese snížení nákladů za marné pokusy o doručení v tuzemsku.

Zavedení obecně využívaného principu doručování veřejnou vyhláškou, kdy je třeba doručit osobám neznámého pobytu, respektive těm, které se nezdržují na žádném ze svých uvedených a zjištěných míst pobytu, přinese rovněž předpokládané snížení nákladů za marné pokusy o doručení a vyhledávání možných adres skutečného pobytu.

Zkrácení zákonné doby archivace bezpečnostních svazků přinese snížení nákladů Národního bezpečnostního úřadu na budování skladových prostor pro archivaci bezpečnostních svazků.

3.2. Konzultace

Pracovní návrh novelizace byl diskutován se státními orgány spolupracujícími na provádění bezpečnostního řízení (zpravodajské služby, Policie ČR, Ministerstvo vnitra,

Ministerstvo obrany) i se zástupci podnikatelských subjektů, které mají přístup k utajovaným informacím.

4. Návrh řešení

4.1. Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Shrnutí kvantitativního vyhodnocení nákladů a přínosů u veřejné správy, podnikatelů a fyzických osob je uvedeno v příloze (tabulky č. 1 - 3).

Závěr:

Varianta I přináší jednak přímo vyčíslitelnou úsporu nákladů, jednak přínos spočívající ve zefektivnění bezpečnostního řízení u fyzických osob a podnikatelů a tím zvýšení kvality celého systému ochrany utajovaných informací. Na základě této skutečnosti se proto Varianta I, tedy navrhovaná novela zákona, jeví jako neoptimálnější řešení.

4.2 Implementace a vynucování

Orgánem zodpovědným za zpracování návrhu novely zákona je Národní bezpečnostní úřad, který bude rovněž odpovědný za implementaci regulace v rámci výkonu státního dozoru v oblasti ochrany utajovaných informací a v oblasti bezpečnostní způsobilosti.

4.3 Přezkum účinnosti

Přezkoumání účinnosti bude průběžně prováděno v rámci výkonu státního dozoru v oblasti ochrany utajovaných informací a v oblasti bezpečnostní způsobilosti, měřítko posuzování stanovuje zákon č. 412/2005 Sb.

4.4 Kontakty, prohlášení schválení hodnocení dopadů

Národní bezpečnostní úřad – odbor právní a legislativní

telefon sekretariát odboru: 257 283 439

e-mail sekretariát odboru: pravni@nbu.cz

Osoba, která zpracovala závěrečnou zprávu RIA

Mgr. Pavel Talpa

Oddělení právní odboru právního a legislativního

telefon: 257 283 413

e-mail: p.talpa@nbu.cz

II. Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Na oblast ochrany utajovaných informací a oblast bezpečnostní způsobilosti se z hlediska právních předpisů, které jsou součástí ústavního pořádku, vztahuje zejména čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, který stanoví, že „... právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti“.

S přihlédnutím k tomuto článku Listiny základních práv a svobod zákon č. 412/2005 Sb., omezil přístup k utajovaným informacím z hlediska zásady „nezbytně nutné potřeby vědět“, na základě poučení a na základě provedení bezpečnostního řízení a vydání osvědčení.

Návrh zákona naplňuje hlavní teze, uvedené v usnesení vlády České republiky ze dne 12. prosince 2007 č. 1381 k legislativním a technicko - organizačním opatřením k zjednodušení a zefektivnění systému ochrany utajovaných informací a bezpečnostní

způsobilosti v České republice, které stanovily potřebu zkrácení doby bezpečnostního řízení o vydání osvědčení a dokladu, snížení počtů žádostí o vydání osvědčení a dokladu, snížení zátěže účastníků bezpečnostního řízení a zjednodušení a zestručnění stávajícího zákona.

Návrh zákona je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti předpisy Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s dosud uzavřenými mezinárodními smlouvami, upravujícími oblast výměny a vzájemné ochrany utajovaných informací. Jde zejména o mezinárodní smlouvy týkající se vzájemné ochrany utajovaných informací se Spolkovou republikou Německo, Slovenskou republikou, Lotyšskou republikou, Litevskou republikou, Estonskou republikou, Ruskou federací, Ukrajinou, Spojeným Královstvím Velké Británie a Severního Irsku a Italskou republikou.

V případě závazků k Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO) jde zejména o Dohodu mezi smluvními stranami Severoatlantické smlouvy o bezpečnosti informací (uveřejněna sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 75/2000 Sb.m.s.) a o bezpečnostními standardy NATO (bezpečnostní směrnice C-M (2002)49 - Bezpečnost v rámci NATO z dubna 2002). V případě Evropské unie (EU) se jedná zejména o rozhodnutím Rady Evropské unie 2001/264/EC, jímž se přijímají bezpečnostní směrnice Rady, rozhodnutím Komise Evropských společenství 2001/844/EC, jímž se přijímají bezpečnostní směrnice Komise a rovněž s nařízením Rady č. 1958/3, kterým se provádí článek 24 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii. Předloženého návrhu se v širších souvislostech dotýká: rozsudek Soudního dvora EU C-338/04, C-359/04 a C-360/04 ve věci Trestní řízení proti Massimilianu Placanicovi a dalším.

Rozsudek Soudního dvora EU C-338/04, C-359/04, C-360/04 ve věci trestního řízení proti Massimilianu Placanicovi, Christian Palazzese a Angelo Sorricchio, není ve směru k navrhovanému ustanovení § 18 příliš použitelný. Zatímco zmíněný rozsudek se výslovně vyjadřuje k vyloučení kapitálových společností kótovaných na regulovaných trzích, tj. kapitálových společností, jejichž akcie jsou úředně připuštěny k obchodování na regulovaném trhu cenných papírů, a to bez ohledu na to, zda se jedná o akcie zaknihované nebo o akcie listinné, navrhované ustanovení § 18 se zabývá pouze společnostmi s listinnými akciemi na majitele. Dále zatímco rozsudek se týká všech akcií, které musejí procházet tzv. kotací, která je spojena s povinností uveřejňovat velké množství informací o hospodářských výsledcích, struktuře akcionářů, velikosti vlastního kapitálu atd., navrhované ustanovení § 18 se zabývá pouze listinnými akciemi na majitele, které na většině světových burzovních regulovaných trhů nemohou být z technických důvodů vůbec obchodovány, a proto většinou ani nebudou kótovány. Nadto zatímco uvedený rozsudek se týká podnikání v odvětví hazardních her, k němuž je třeba pouhá koncese, navrhované ustanovení se týká velmi specifických podnikatelských aktivit, ke kterým podnikatelé potřebují osvědčení podnikatele pro přístup k utajovanými informacím, nikoli pouhou koncesí.

Návrh zákona je plně v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a je plně slučitelný s předpisy Evropské unie a NATO.

B. Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

Článek I

K bodu 1 až 3

Uvedené novelizační body napravují určitou nekonzistentnost dosavadní právní úpravy v definici újmy zájmu České republiky a nevýhodnosti pro zájmy České republiky, které jsou uvedeny v § 3 zákona, neboť nebylo například zřejmé, proč v případě vážné újmy nebylo utajovanou informací i „vážné ohrožení existence Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo členského státu“, nebo proč v případě prosté újmy chybělo „ohrožení činnosti či existence Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejich členského státu“. Vzhledem k tomu, že „ohrožení činnosti“ v sobě zahrnuje i samotnou „existenci“ jsou v uvedeném ustanovení tyto pojmy sjednoceny. Také v definici nevýhodnosti pro zájmy České republiky se doplňuje narušení „činnosti zpravodajských služeb“.

K bodu 4 a 5

Návrh umožní fyzické osobě rychlejší a efektivnější přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, neboť přístup k této utajované informaci jí umožní přímo ta odpovědná osoba, (nebo touto osobou určená osoba) která má tuto informaci v držení, a to po náležitém zhodnocení, zda je skutečně nezbytně nutné fyzické osobě tento postup umožnit. Rovněž si přitom ověří, zda fyzická osoba splňuje podmínky pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené. Fyzická osoba tak nebude muset žádat u Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „Úřad“) o ověření splnění podmínek, tento postup bude umožněn jen ve výjimečných případech, pokud fyzická osoba Úřadu prokáže, že potřebuje přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené a nemá odpovědnou osobu ani poskytovatele této utajované informace. Takto se také odstraní nežádoucí situace, kdy by jakákoliv fyzická osoba mohla po Úřadu vyžadovat, aby u ní provedl ověření podmínek a následně si vymáhala kdekoliv přístup k utajovaným informacím.

Současně se institut žádosti doplňuje o nezbytnost řádného odůvodnění, aby mohla být posouzena také nezbytná nutnost přístupu k utajované informaci v zájmu České republiky.

K bodu 6

V uvedeném ustanovení se nahrazuje pojem „státní občan“ pojmem „státní příslušník“. Změna vychází z terminologie používané v rámci legislativy Evropské unie.

K bodu 7

Uvedený bod opravuje v příslušných ustanoveních nepřesnost stávající právní úpravy ve vymezení pojmu bezúhonnost, který v praxi vyvolával aplikační problémy.

K bodu 8

Sjednocují se lhůty, ve kterých se provádí ověřování, zda fyzická osoba splňuje podmínky pro vydání oznámení, s lhůtou, která je stanovena jako platnost dokladu o bezpečnostní způsobilosti, neboť jeho držení také opravňuje fyzickou osobu k přístupu k utajované informaci stupně Vyhrazené. Prodloužení této lhůty ze tří roků na pět let sníží administrativní zátěž toho, kdo ověřování provádí, i fyzické osoby. Zároveň se nijak nezvýší hrozba ohrožení utajovaných informací, neboť ten, kdo oznámení vydal, je oprávněn, má-li pochybnosti, toto ověřování provádět kdykoli v určené době.

K bodu 9

Nově se doplňuje zánik platnosti oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené v případě, že došlo k vzniku služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém má být fyzické osobě umožněn přístup k utajovaným informacím, pokud bylo oznámení vydáno odpovědnou osobou (nebo touto osobou určenou osobou) toho, kdo umožnil fyzické osobě přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené nebo Úřadem podle § 6 odst. 3. Jedná se o zohlednění nové právní úpravy § 6 odst. 3. ve smyslu zefektivnění úkonů spojených s ověřováním, zda fyzická osoba, držitel oznámení, splňuje nadále podmínky pro jeho vydání, a skutečnou nezbytností dalšího přístupu k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

K bodům 10 až 12

V těchto novelizačních bodech dochází ke sjednocení používaného pojmosloví ve vztahu k ustanovení § 56 písmeno e) a § 85 odst. 3 písmeno d) zákona, které se týká hlášení odcizení veřejné listiny. Rovněž se doplňují další způsoby zániku platnosti oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, které právní úprava doposud neobsahovala avšak praxe ukázala jejich nezbytnost, např. zánik oznámení z důvodů projevu vůle fyzické osoby tím, že toto oznámení vrátí, neboť již nechce mít nadále přístup k utajované informaci, anebo získáním přístupu k utajované informaci patnáctým dnem od doručení osvědčení fyzické osoby.

Naplňuje se tak zásada, že přístup k utajované informaci je možný jen na základě jedné platné listiny (oznámení nebo osvědčení fyzické osoby). V novelizačním bodu 11 se legislativně technicky upravují i další ustanovení, v nichž se zrušuje slovo „nebo“ v souvislosti s rozšířením jednotlivých odstavců.

K bodu 13

Návrh úpravy reaguje na předchozí body, které doplnily další skutečnosti, jež způsobují zánik platnosti oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené a přitom je nutné, aby byly o zániku platnosti oznámení vedeny příslušné přehledy.

K bodu 14

Podle stávající právní úpravy nebyla stanovena lhůta, do kdy je nutné požádat o vydání nového oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, pokud došlo k jeho odcizení, ztrátě, nevratnému poškození nebo ke změně údajů v něm obsažených, aniž by tento přístup vůbec mohl ze zákona zaniknout, pokud fyzická osoba o vydání nového oznámení nepožádá

Fyzická osoba podle dosavadní právní úpravy měla umožněn přístup, i když nepožádala o vydání nového oznámení (v případě nenapravitelného poškození oznámení nebyla tato možnost stanovena vůbec), a přitom nemohla, z uvedených důvodů, prokázat oprávněnost přístupu k utajované informaci. Nově se proto stanoví, že pokud ve lhůtě patnácti dnů od zániku oznámení nepožádá o vydání nového oznámení, nebude po uplynutí lhůty patnácti dnů od zániku oznámení přístup k utajované informaci možný. Uplatňuje se zde zásada volného uvážení konkrétní osoby, zda o vydání nového oznámení požádá nebo zda její přístup k utajovaným informacím marným uplynutím uvedené lhůty skončí.

K bodu 15

Prodluhuje se doba na vrácení oznámení ode dne doručení písemného vyrozumění o zániku platnosti z pěti dní na patnáct dní a sjednocuje se tak tato povinnost týkající se vrácení oznámení, osvědčení a dokladu při zániku jejich platnosti, aby tyto doby byly nastaveny jednotně.

K bodu 16

K dosavadní povinnosti uvedené v § 10 odst. 2 zákona, která se týkala hlášení změn, jež měly přímý vliv na možnost přístupu k utajované informaci (hlásit skutečnosti týkající se bezúhonnosti a způsobilosti k právním úkonům), se ukládá povinnost hlásit i ty případy, které způsobují zánik platnosti vydaného oznámení, ze strany fyzické osoby.

Napravuje se tak nedostatek stávající právní úpravy a docílí se tak žádaného stavu, že v této oblasti budou k dispozici relevantní údaje. Současně se dosavadní lhůta pěti dní pro toto hlášení prodlužuje na patnáct. V souvislosti s předchozími body se mezi povinnosti fyzické osoby doplňuje také povinnost nahlásit zánik platnosti oznámení z důvodu jeho odcizení nebo ztráty, nevratného poškození nebo změny údajů v něm obsažených. Naplněním této povinnosti se tak stanoví počátek běhu lhůty, jejímž marným uplynutím zanikne, podle nového § 9 odstavce 5 zákona, přístup k utajované informaci. V textu zákona také dochází k jeho zpřehlednění.

K bodu 17

Odstraňuje se nerovnost, neboť dosud nebylo vymezeno časové období zkoumání bezúhonnosti při periodickém ověřování, zda držitel oznámení nadále splňuje podmínky pro jeho vydání; podmínka bezúhonnosti u cizinců, kteří pobývali v nějakém státě nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců by byla nastavena přísněji, než u osvědčení fyzické osoby a dokladu.

K bodu 18

Navrhované doplnění odstraňuje nedostatek současné právní úpravy spočívající v neuvedení konkrétní osoby, která provede poučení u ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace a ředitele Vojenského zpravodajství.

K bodu 19

Navrhované ustanovení napravuje nedostatek současné právní úpravy, která umožňovala držiteli platného osvědčení, jemuž skončil služební nebo pracovněprávní poměr, členský či obdobný vztah, ve kterém mu byl umožněn přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné nebo vyšší, mít tento přístup k utajované informaci i nadále na základě poučení provedeného předchozí odpovědnou osobou, k níž již nemá žádný pracovněprávní nebo obdobný vztah. Proto se, obdobně jako u utajované informace stupně utajení Vyhrazené, stanoví, že se má za to, že v tomto případě skončilo poučení. Pokud bude držitel platného osvědčení přijat do nového služebního nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém mu má být umožněn přístup k utajovaným informacím stupně utajení Důvěrné nebo vyšší, dojde k novému poučení, na jehož základě mu bude faktický přístup k utajované informaci teprve umožněn.

Změna zároveň umožní Úřadu získat aktuální přehled o fyzických osobách, které mají faktický přístup k utajované informaci, a rovněž mu umožní podat informaci odpovědné osobě, pokud Úřad zruší platnost osvědčení fyzické osoby. Toto současná právní úprava neumožňuje.

K bodu 20

V uvedeném ustanovení se nahrazuje pojem „státní občan“ pojmem „státní příslušník“. Změna vychází z terminologie používané v rámci legislativy Evropské unie.

K bodu 21

Vypouští se povinnost zpravodajských služeb vždy provádět psychologické vyšetření v rámci bezpečnostního řízení pro přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné. Zejména u opakovaných řízení nemá tato povinnost opodstatnění a neúnosně zatěžuje psychologická pracoviště. Nadále postačí ponechat možnost takové vyšetření provést.

K bodu 22 a 23

Mezi obligatorní rizika vylučující bezpečnostní spolehlivost účastníka řízení se z fakultativních bezpečnostních rizik přesunuje oblast týkající se nepřiměřených majetkových poměrů vzhledem k řádně přiznaným příjmům. Pojem majetkové poměry v sobě zahrnuje také finanční poměry a závazky. Jde o preventivní opatření, které zamezí přístupu k utajovaným informacím osobám, u kterých je důvodné podezření, že tyto nepřiměřené majetkové poměry získaly na základě korupčního nebo jiného nezákonného jednání. Nepřiměřené závazky, které fyzická osoba svým jednáním vytvoří mohou být zásadní příčinou ohrožení utajovaných informací především z důvodu opatření si „vedlejšího příjmu“ na jejich úhradu.

Změna vychází z praktických zkušeností Úřadu s prováděním bezpečnostního řízení, z nichž vyvstává zřejmá potřeba posílit význam tohoto bezpečnostního rizika.

K bodu 24 a 25

Do bezpečnostních rizik fakultativní povahy se doplňují dvě další bezpečnostní rizika. Za prvé jde o ty případy, kdy účastník řízení svým jednáním maří zahájené řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

Použití institutu „přerušeni“ či „zastavení“ řízení, které by bylo možné podle zákona využít před vydáním osvědčení, daný stav neřeší, neboť neumožňuje ve věci meritorně rozhodnout, ale toliko by konzervovalo nežádoucí stav, kdy by měla fyzická osoba nadále přístup k utajovaným informacím.

Za druhé jde o případy podmíněného zastavení trestního stíhání fyzické osoby nebo podmíněného odložení podání návrhu na potrestání a nebo narovnání pro úmyslný trestný čin, které bylo schváleno příslušným orgánem, pokud se v bezpečnostním řízení prokáže, že tato skutečnost může ovlivnit schopnost utajovat informace.

K bodu 26

Navržené ustanovení umožní zpravodajským službám využívat fyziodefekční vyšetření - „detektor lži“ - při zjišťování bezpečnostních rizik u svých zaměstnanců nejen podle odstavce 3, ale také i podle odstavce 2. Zpravodajské služby vzhledem ke specifickým nárokům kladeným na své příslušníky, zaměstnance a uchazeče o zaměstnání mají mít možnost využívat fyziodefekční vyšetření při posuzování bezpečnostních rizik v rámci bezpečnostního řízení bez omezení pouze na vybraný druh bezpečnostních rizik, jak tomu bylo dosud.

K bodu 27 a 28

Uvedené body nově stanoví, že se již nebude provádět bezpečnostní řízení ve vztahu k podnikateli, který bude mít přístup pouze k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené. V této souvislosti se legislativně upravuje i ustanovení § 15, jenž vymezuje obecné podmínky pro přístup podnikatele k utajovaným informacím.

Podnikatel bude mít přístup k utajovaným informacím nejnižšího stupně utajení na základě prohlášení, že je schopen zabezpečit ochranu utajovaných informací, které předá tomu, kdo mu bude utajované informace poskytovat. Poskytoval se zároveň opravňuje požadovat od podnikatele předložení jeho bezpečnostní dokumentů a je pouze na jeho zvážení a odpovědnosti, zda podnikateli utajovanou informaci zpřístupní. Úřad bude pouze vykonávat

státní dozor v této oblasti, tzn. kontrolovat, zda jsou podmínky stanovené pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené dodržovány a zda je ochrana této utajované informace skutečně podnikatelem (i poskytovatelem) zabezpečena.

Návrh změny podmínek, za nichž lze podnikateli umožnit přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené (bez provedení bezpečnostního řízení), koresponduje s úpravou obvyklou v členských státech Evropské unie. Zavedením institutu prohlášení pro přístup podnikatele k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené odpadnou náklady na provedení bezpečnostního řízení a zvýší se konkurenceschopnost při získávání zakázek, kde je vyžadován přístup k utajované informaci tohoto stupně.

Nově koncipované ustanovení vymezuje podmínky, které musí podnikatel naplnit, a rovněž stanoví nezbytné postupy, které umožní splnit povinnost Úřadu stanovenou v § 138 odst. 1 písm. b) zákona vést evidenci podnikatelů, kteří mají přístup k utajovaným informacím.

K bodům 29 a 30

Navrhovaná změna zjednodušuje dosavadní podmínky pro vydání osvědčení podnikatele obsažené v písmenu d), a to jednak vypuštěním textu souvisejícího s přístupem podnikatele k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené a též vypuštěním podmínky, aby prokurista splňoval podmínku být držitelem osvědčení fyzické osoby.

Uvedenou změnou se také zefektivní institut bezpečnostního řízení, neboť nynější právní úprava komplikuje situaci jak podnikatelů, kteří mají funkci prokuristy zřízení, ale nepředpokládají, že prokurista bude mít přístup k utajované informaci nebo bude odpovědnou osobou, tak Úřadu, který je nucen v těchto případech provádět bezpečnostní řízení o vydání osvědčení u fyzických osob, které nebytně nutně nepotřebují přístup k utajované informaci, jak potvrzuje dosavadní praxe.

K bodu 31 a 32

Mezi podmínky pro vydání osvědčení podnikatele se nově zařazuje prokázání úhrady správního poplatku při podání žádosti o osvědčení podnikatele. Tímto opatřením se jednak sníží náklady státu a dosáhne i menšího počtu žádostí o vydání osvědčení podnikatele, zejména u těch podnikatelů, kteří využívají vydané osvědčení podnikatele pouze k prezentaci vlastní firmy, bez toho, že by měli faktický přístup k utajované informaci.

K bodu 33

Novelizační bod zpřesňuje právní úpravu vypuštěním nadbytečného písmene, které nebylo možné aplikovat, neboť neexistuje-li subjekt, který by mohl žádat o vydání osvědčení (byl zrušen), tak není možné ani tuto podmínku ekonomické stability hodnotit. Zrušení podnikatele v průběhu bezpečnostního řízení se stává důvodem pro zastavení tohoto řízení a po vydání osvědčení podnikatele důvodem zániku platnosti vydaného osvědčení.

K bodu 34 až 39

Jedná se o doplnění a konkretizaci bezpečnostních rizik, která se mohou vyskytovat u podnikatele. Navržené změny povedou mj. ke snížení počtu žádostí o vydání osvědčení podnikatele a zrušení některých již vydaných osvědčení – společnost, představitel je nebo byl činný v potlačování základních práv a svobod, anebo v podpoře takové činnosti, zejména extremismus; společnost, která má nejasnou majetkovou strukturu. Takovýto podnikatel si buďto nepodá žádost o vydání osvědčení, nebo, pokud je již vlastníkem osvědčení, platnost osvědčení podnikatele bude po nabytí účinnosti tohoto zákona, Úřadem zrušena.

Novelizační body č. 34 a 35 mění charakter vybraných bezpečnostních rizik z fakultativních na obligatorní. Jedná se o bezpečnostní rizika spočívající v tom, že podnikatel

je akciovou společností s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované, a v tom, že společníkem s rozhodujícím vlivem na volbu nebo jmenování statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele je akciová společnost s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované. Zjištění bezpečnostního rizika je vždy překážkou vydání osvědčení podnikatele. Důvodem navrhované právní úpravy je zamezit přístupu podnikatelů s netransparentní majetkovou strukturou k utajovaným informacím, a to zejména s ohledem na jejich neschopnost zajistit ochranu utajovaných informací ve vztahu k příslušnému druhu zajištění.

Zákonné podmínky pro vydání osvědčení jsou otázkou národní bezpečnosti. Je právem členského státu EU upravit okruh subjektů, kterým umožní přístup k utajovaným informacím, při respektování podmínek daných primárním právem EU a judikaturou Soudního dvora EU. Umožnění přístupu podnikatele k utajovaným informacím není nárokem, ale privilegiem, které stát uděluje, pokud jsou splněny jím stanovené podmínky, a to za základního předpokladu, že je vůbec důvod, aby podnikatel o vydání osvědčení žádal.

Akciové společnosti s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované, mají nejasnou a netransparentní strukturu, protože vlastníkem, takové společnosti je ten, kdo akcie v daném okamžiku fyzicky drží. Listinné akcie na majitele jsou přitom neomezeně převoditelné a pro převod dostačuje pouze jejich předání. Pokud má společnost akcie na jméno, musí vést seznam akcionářů a na žádost ho každému akcionáři vydat. Práva spojená s akciemi na jméno může vykonávat jen člověk, který je uveden s daným seznamu akcionářů. Pokud má společnost akcie na majitele v zaknihované podobě, jsou vlastníci akcií uvedeni v centrálním depozitáři. Převádí-li se zaknihované akcie na nového vlastníka, musí být změna zapsána na účet zákazníků nebo na účet vlastníka. Vlastníci akcií na majitele v zaknihované podobě jsou tudíž bez obtíží dohledatelní. Stejně tak jsou dohledatelné i jednotlivé změny ve vlastnické struktuře podnikatele. Naproti tomu změny ve vlastnictví akcií na majitele v jiné než zaknihované podobě se nikde obligatorně neevidentují. U těchto akcií tudíž nelze dohledat stopy toho, kdo v kterém okamžiku tyto akcie vlastnil.

Navrhovaná právní úprava je přiměřená, neboť prostředky, jež by byly méně omezující a zároveň dostatečně účinné, neexistují. Prostředky spočívající ve shromažďování informací o zástupcích inkriminovaných subjektů nebo jejich hlavních akcionářích se zcela míjejí účinkem, neboť v kterýkoliv okamžik nelze zjistit vlastnickou strukturu uvedených subjektů, což je bezpochyby základní a nezbytný předpoklad pro použití uvedených prostředků.

Navrhovaná právní úprava je slučitelná se svobodou usazování a svobodou poskytování služeb v rámci Evropské unie. Podmínky k usazování jsou stanoveny stejně pro podnikatele se sídlem v ČR i pro podnikatele se sídlem v jiném členském státě EU. Pokud jde o svobodu usazování a svobodu poskytování služeb, Smlouva o fungování Evropské unie nevylučuje užití těch ustanovení národních právních a správních předpisů, která stanoví zvláštní režim pro cizí státní příslušníky z důvodu veřejné bezpečnosti. Navrhovaná právní úprava neomezuje svobodu usazování ani svobodu poskytování služeb, pouze přiměřeným způsobem vylučuje z privilegia možného přístupu k utajovaným informacím společnosti s nejasnou a netransparentní strukturou.

Zpřesňuje se rovněž vymezení fakultativních rizik u podnikatele, a to především přesnějším vymezením subjektů a jejich činnosti, které mohou mít vliv na hodnocení bezpečnostní spolehlivosti podnikatele; napříště půjde pouze o takové osoby, které mohou významným způsobem ovlivnit činnost podnikatele. Současně se, obdobně jako v § 14 zákona, zařazuje mezi bezpečnostní rizika neposkytování potřebné součinnosti, je-li zahájeno řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele a podnikatel svým jednáním toto řízení maří.

Pro lepší orientaci žadatele i pro účely bezpečnostního řízení se současně upřesňuje pojem rozhodující vliv.

K bodu 40

Novelizační bod upřesňuje stávající ustanovení z hlediska správně používaných pojmů v rámci celého zákona.

K bodu 41

Vzhledem k nejednoznačně chápané povinnosti evidovat utajovanou informaci způsobem stanoveným v prováděcím právním předpisu se doplňuje tato povinnost výslovně do zákona.

K bodu 42

Původce utajované informace se doplňuje do uvedeného ustanovení pro jednoznačné vymezení subjektu, který je odpovědný stupeň utajení vyznačit při jejím vzniku.

K bodu 43

Tato úprava umožňuje dále v zákoně upřesnit vytvoření objektu bez zabezpečené nebo jednacích oblastí, který bude sloužit pouze k ochraně zpracovávaných utajovaných informací.

K bodu 44

Uvedené ustanovení reaguje na nepřesné vymezení prostoru, ve kterém lze utajovanou informaci daného stupně utajení zpracovávat. V předchozí právní úpravě byla povinnost zpracovávání stanovena pouze na obecnou formulaci zabezpečená oblast, objekt nebo mimo něj. Dále se upravuje za jakých podmínek se lze odchýlit od základních pravidel zpracovávání utajované informace.

K bodu 45

Ustanovení upřesňuje již zavedenou formu ukládání, a to ve vazbě na stupeň utajení utajované informace a odstraňuje možné pochybnosti o tom, kde a v jaké kategorii zabezpečené oblasti má být utajovaná informace ukládána.

K bodu 46

Navržené ustanovení člení jednotlivé objekty pro zabezpečení ochrany utajovaných informací do kategorií a současně s tím umožní zpracovávat utajované informace v příslušné kategorii objektu bez toho, že by v něm musela být umístěna zabezpečená oblast příslušné kategorie. Kategorizace zabezpečení objektů je v podstatě používána již na základě stávající legislativy, ale bez jednoznačného označení kategorie objektu.

K bodu 47

Novelizační bod zavádí možnost pro odpovědnou osobu nebo jí pověřenou osobu zjednodušit proces převodu třídy I na třídu II a nazpět po provedení potřebných úkonů, kterými zajistí ochranu utajované informace před neoprávněným přístupem. Tato možnost byla ve stávající legislativě velice náročná, a proto neumožňovala efektivní operativní řešení vzniklé situace, např. zásah servisu.

K bodu 48 až 50 a 52

Novelizační bod 48 umožňuje, aby odpovědná osoba mohla v případě podezření, že v zabezpečené oblasti nebo v objektu může docházet nebo dochází k ohrožení nebo úniku utajovaných informací použitím technických prostředků pro získávání informací, požádat Úřad o provedení příslušné kontroly k jejich odhalení.

Další novelizační body umožňují u ostrahy objektu využít širší možnost užití technických prostředků než pouze dosud uváděných systémů zabezpečení.

K bodu 51

Uvedené ustanovení reaguje na potřebu ostrahy objektů bez zabezpečené oblasti nebo jednacích oblastí, v nichž se pouze zpracovávají utajované informace, tím, že rozsah ostrahy stanoví odpovědná osoba.

K bodu 53

V návrhu se v uvedených ustanoveních dosavadní pojem „ozbrojený sbor“ nahrazuje v současnosti po právu používaným pojmem „ozbrojený bezpečnostní sbor“.

K bodu 54

Navržené ustanovení doplňuje možnost schvalovat necertifikované technické prostředky i jinou než odpovědnou osobou. Toto rozšíření lépe vyhovuje praktickému životu, zvláště u velkých orgánů státu a podnikatelů.

K bodu 55

Novelizační bod napravuje nedostatek stávající právní úpravy, která nestanovila formu a obsah projektu fyzické bezpečnosti v případech, kdy jsou technické prostředky ve zvláštních stavech (v případě účasti České republiky v mezinárodním ozbrojeném konfliktu, mezinárodní záchranné nebo humanitární akci, v dalších zahraničních misích, v případě vyhlášení válečného stavu, v případě stavu nebezpečí, nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu a při činnostech ozbrojených sil České republiky v rámci vojenského cvičení a praktického vojenského výcviku s vojenskou technikou a vojenskou výzbrojí mimo místa stálé dislokace vojenského útvaru.) Dále se mezi tyto případy zařazují i zpravodajské operace zpravodajských služeb České republiky, které dosud v tomto výčtu chyběly.

K bodu 56

Obdobně jako v případě stanovení ostrahy u objektu bez zabezpečené oblasti nebo jednacích oblastí i zde se upravuje, že opatření fyzické bezpečnosti schvaluje a stanoví odpovědná osoba, popřípadě osoba jí pověřená.

K bodu 57

Navržené ustanovení upravuje rozsah informací uvedených v projektu fyzické bezpečnosti, pokud je stanoven objekt příslušné kategorie bez zabezpečené oblasti. Jedná se o upřesnění části, ve které se povoluje stanovit objekt bez zabezpečené oblasti.

K bodu 58 a 59

Návrh stanoví rozsah zákonného zmocnění tak, aby bylo možné v prováděcím právním předpisu upravit, podobně jako u zabezpečené oblasti a jednacích oblastí, další podmínky pro požadavky na technické prostředky u příslušné kategorie objektu a dále stanovit organizační požadavky na provádění ostrahy a na zabezpečení jednacích oblastí nebo zabezpečené oblasti a požadavky na technické prostředky také v závislosti na stanovené kategorii objektu.

K bodu 60, 63 a 64

Navrhovaná úprava umožňuje větší variabilitu při schvalování informačního systému do provozu, resp. oznamování tohoto schválení. Podle návrhu může odpovědná osoba pověřit jinou vhodnou osobu schválením (oznámením) certifikovaného informačního systému, popřípadě komunikačního systému do provozu. Rovněž v dalších ustanoveních se toto pověření rozšiřuje, neboť lépe vyhovuje praktickému životu, zvláště u velkých orgánů státu

a podnikatelů, přičemž odpovědnost za ochranu utajovaných informací není u odpovědné osoby dotčena.

K bodu 61

Novelizační bod reaguje na výše uvedenou novou úpravu přístupu podnikatele k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené. Podnikatel už nebude disponovat osvědčením podnikatele, ale přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené mu zajistí prohlášení podnikatele.

K bodu 62

Legislativně technická úprava, která reaguje na předcházející novelizační bod.

K bodu 65

Novelizační bod reaguje, obdobně jako u informačního systému, na výše uvedenou novou úpravu přístupu podnikatele k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené. Podnikatel už nebude disponovat osvědčením podnikatele, ale přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené mu zajistí prohlášení podnikatele.

K bodu 66

Novelizační bod si vyžádala praktická potřeba, vedoucí k zefektivnění práce s utajovanou informací, která má krátkou dobu trvání. Nadále již nebude muset být takto specifikovaná utajovaná informace ochraňována nákladným souborem opatření, ale bude moci být chráněna opatřeními odpovídající ochraně stanovené na základě vyhodnocení rizik. Podmínky odlišné manipulace pak stanoví bezpečnostní standard.

K bodu 67 a 68

Navržená ustanovení zohledňují dosavadní praktickou aplikaci ustanovení, které se týkalo jen určitých zařízení. Vývoj informačních technologií vyvolal potřebu nově specifikovat zařízení, v nichž musí být zajištěna ochrana utajované informace.

K bodu 69 až 72 a 75

Záměrem této skupiny novelizačních bodů je, aby zákon obsahoval pojmy z oblasti kryptografické ochrany v co nejmenší míře a v co nejobecnějším vyjádření. Hlavním důvodem této změny je dodržení zásady „need-to-know“ a skutečnost, že řada pojmů a podrobností je v rámci NATO a EU specifikována až v dokumentech, které jsou označeny stupněm utajení Vyhrazené.

K bodu 73

Navrhovaná úprava umožňuje větší variabilitu při pověřování k výkonu kryptografické ochrany. Podle návrhu odpovědná osoba může určit jinou vhodnou osobu, která pověří pracovníky kryptografické ochrany. Toto rozšíření lépe vyhovuje praktickému životu, zvláště u velkých orgánů státu a podnikatelů.

K bodu 74 a 80

Novým ustanovením se zavádí pojem „kontrolovaná kryptografická položka“, čímž se zjednodušuje provádění kryptografické ochrany a nakládání s kryptografickým materiálem v určitých fázích jeho života; pojetí je převzato ze standardů NATO a EU, které jsou označeny stupněm utajení Vyhrazené, proto další podrobnosti mohou být uvedeny až v bezpečnostním standardu.

K bodu 76 až 79

Navrhovaná úprava zjednodušuje text zákona v oblasti kryptografické ochrany, zkoušky zvláštní odborné způsobilosti a podrobnosti o odborné zkoušce jsou přesunuty do prováděcího právního předpisu.

Odborná zkouška pro speciální obsluhu určitého kryptografického prostředku zahrnuje i ověření znalostí a dovedností pro provádění speciální obsluhy kryptografického prostředku, jemuž zpravidla předchází příslušné školení; Úřad nemá ke stálé dispozici všechny certifikované kryptografické prostředky, a proto toto školení a ověření znalostí a dovedností v některých případech může provádět orgán státu nebo podnikatel (obvykle výrobce nebo dovozce), disponující kryptografickými zařízeními a znalostmi; pokud s ním Úřad uzavře příslušnou smlouvu o zajištění specifikovaných činností, může uznat výsledek přezkoušení, provedeného orgánem státu nebo podnikatelem, jako součást podkladů pro vydání osvědčení pracovníka kryptografické ochrany; jedná se tedy jen o dílčí činnost, nikoliv o provedení celé odborné zkoušky spojené s vydáním osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti, které je umožňováno jen orgánu státu, podle § 39 odst. 3.

K bodu 81

Navrhovaný odstavec 3 umožňuje, aby sám oprávněný uživatel kryptografického prostředku a pro jeho funkci určených předmětů (např. čipová karta), zajistil jejich ochranu stálým osobním dohledem, např. na pracovní cestě.

V odstavci 4 se zároveň stanoví pravidla pro nakládání s kontrolovanou kryptografickou položkou s ohledem na zavedení tohoto pojmu v předcházejících ustanoveních. Tato pravidla budou uvedena v bezpečnostním standardu, neboť jsou převzata ze standardů NATO a EU, které jsou označeny stupněm utajení Vyhrazené.

K bodu 82 a 83

Navrhovaná úprava zjednodušuje text zákona v oblasti přepravy kryptografického materiálu.

K bodu 84

Navržené ustanovení doplňuje současnou právní úpravu v oblasti distribuce a evidence kryptografického materiálu. Podle věcných kritérií dělí úkoly mezi Úřad a Ministerstvo obrany.

K bodu 85 až 87

Novelizační body rozšiřují zmocňovací ustanovení v reakci na výše uvedené body, kterými se přesunují určitá ustanovení ze zákona do prováděcího právního předpisu.

K bodu 88 až 95

Navržená ustanovení nahrazují pojem kompromitující elektromagnetické vyzařování modernějším a širším pojmem kompromitující vyzařování, který reaguje na technologický vývoj. Návrh rovněž stanoví užší okruh ochrany utajovaných informací před jejich únikem kompromitujícím vyzařováním. Ochrana je vyžadována u utajovaných informací od stupně utajení Důvěrné. Novelizačních bod rovněž vypouští ze zákona definici stínící komory. Hlavním důvodem těchto změn je dodržení zásady „need-to-know“ a skutečnost, že řada pojmů a podrobností je v rámci NATO a EU specifikována až v dokumentech, které jsou označeny stupněm utajení Vyhrazené.

K bodu 96 a 97

Ve společných ustanoveních týkajících se certifikace, v souvislosti s odstraněnými nadbytečnými ustanoveními, se legislativně technicky upravují odkazy na jednotlivé

paragrafy a odstavce a dále se upřesňuje obsah certifikátu informačního systému (identifikace informačního systému je na certifikátu již nyní uváděna).

Rovněž se provádí související legislativně technické úpravy.

K bodu 98 a 99

Navržená ustanovení z údajů uváděných na certifikátu kryptografického pracoviště vypouští specifikace jeho umístění, neboť se zpravidla jedná o citlivou informaci, kterou není vhodné uvádět na veřejné listině, a naopak jako potřebný se zavádí i údaj o jeho zařazení do kategorie kryptografického pracoviště.

K bodu 100

Pro nadbytečnost se v době informačních technologií vypouští povinnost zveřejňovat seznam certifikovaných technických prostředků ve Věstníku Úřadu. Tento seznam bude zveřejňován pouze na internetových stránkách Úřadu.

K bodu 101 a 102

Uvedené novelizační body reagují na skutečnost, že podnikatel u stupně utajení Vyhrazené bude mít přístup k utajované informaci na základě vlastního prohlášení a nikoli osvědčení podnikatele, a proto je zapotřebí upřesnit, kdy zaniká platnost certifikátu informačního systému stupně utajení Důvěrné nebo vyššího. Dále se nově stanoví další důvod zániku certifikátu informačního systému, pokud orgán státu nebo podnikatel oznámí, že informační systém zrušil.

K bodu 103

Uvedený návrh stanoví, že bude možné v rámci certifikace kryptografického prostředku stanovit jeho způsobilost k ochraně taktické informace. Krátkou dobu po jejím přenosu kryptografickým prostředkem k jejímu uživateli již ztrácí tato utajovaná informace vlastnost způsobit újmu zájmu České republiky, popřípadě být pro tento zájem nevýhodná.

K bodu 104

Uvedený novelizační bod legislativně technicky upravuje odkazy na příslušná ustanovení, neboť jimi došlo k vypuštění příslušných odstavců.

K bodu 105

Novelizační bod legislativně technicky sjednocuje používání pojmů v zákoně.

K bodu 106

Návrh vypouští dobu stanovenou pro platnost osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Vyhrazené. Osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Vyhrazené je nahrazeno prohlášením podnikatele, jež učiní sám podnikatel; platnost dosavadních osvědčení pro stupeň utajení Vyhrazené upravují přechodná ustanovení.

K bodu 107

Tento novelizační bod formálně upřesňuje způsob zániku platnosti osvědčení.

K bodu 108 až 112

Tyto novelizační body mají zabránit možnosti prokazovat se několika osvědčeními pro přístup k utajované informaci tím, že se stanoví zásada - přístup k utajované informaci je

možný na základě jednoho osvědčení. Současně se umožňuje zánik platnosti osvědčení projevem vůle držitele osvědčení jeho vrácením, neboť nadále už nehodlá mít přístup k utajované informaci.

Zároveň se napravuje stav, kdy neměl držitel osvědčení lhůtu k ohlášení odcizení nebo ztráty osvědčení, ohlášení nevratného poškození osvědčení, nebo ohlášení změn údajů v něm obsažených, avšak fyzické osobě nebo podnikateli byl i nadále zachován přístup k utajované informaci, aniž by tento přístup vůbec mohl ze zákona zaniknout, pokud fyzická osoba nebo podnikatel o vydání nového osvědčení nepožádá. Úřad měl jen povinnost vydat do pěti dnů od doručení žádosti osvědčení nové. Nově se stanoví, že pokud v těchto případech zániku platnosti osvědčení nebude ve lhůtě patnácti dnů požádáno o vydání nového osvědčení, přístup k utajované informaci zanikne. Bude tak na rozhodnutí fyzické osoby nebo podnikatele, zda o vydání nového osvědčení v uvedené lhůtě požádá nebo nikoliv. Současně se stanoví povinnost Úřadu informovat ve stanovených případech odpovědnou osobu držitele osvědčení o zániku platnosti osvědčení fyzické osoby, aby tato mohla řádně zajistit, že fyzická osoba nemá přístup k utajované informaci.

K bodu 113 až 116

Skupina novelizačních bodů zpřesňuje podmínky pro vydání osvědčení pro cizí moc, které v praxi vyvolávaly aplikační problémy. Chyběla kritéria pro hodnocení nezbytně nutné potřeby přístupu, kterou bude žadatel napříště odůvodňovat; rovněž nebylo možné odmítnout vydat osvědčení pro cizí moc, pokud to bylo v rozporu s bezpečnostními nebo ekonomickými zájmy České republiky.

Dále se prodlužuje doba na vrácení osvědčení pro cizí moc z pěti dní na patnáct a nemusí se vracet osvědčení pro cizí moc v případě, že zanikla platnost osvědčení fyzické osoby uplynutím doby v něm uvedené. Novelizační bod rovněž vylučuje možnost, aby Úřad vydal osvědčení pro cizí moc fyzické osobě nebo podnikateli v době, kdy proti nim povede řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele. Úřad, pro řádné informování cizí moci nebo zahraničního partnera, bude v nezbytných případech vydávat potvrzení, v jakém rozsahu splňuje právnická osoba, která není podnikatelem, ochranu utajovaných informací, tato úprava reaguje na požadavek NATO a EU.

K bodu 117

Navrhané ustanovení rozšiřuje možnost zvláštního přístupu k utajované informaci i na případy krátkodobé ochrany poskytované podle jiného právního předpisu. Dnem 1. ledna 2009 nabyl účinnosti zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, který v § 50 upravuje „nový“ institut policejní činnosti – krátkodobou ochranu osob, která je méně náročná a méně invazivní než ochrana zvláštní podle zákona č. 137/2001 Sb., které často předchází. Je prováděna širším spektrem útvarů než ochrana zvláštní, občas je poskytována soudcům, státním zástupcům a jiným obětem vyhrožování a podobných útoků. Při této ochraně jsou také používány podpůrné operativně pátrací prostředky a taktické postupy, které také podléhají v některých případech utajení, jako je tomu u ochrany zvláštní. Osoby, jimž je poskytována krátkodobá ochrana, jsou v současnosti poučovány o povinnosti mlčenlivosti. Nově se v návrhu stanoví také možnost jednorázově jim umožnit, po předchozím poučení, přístup k utajované informaci bez platného osvědčení (pokud je to nutné a v rozsahu nezbytně nutném), protože aplikace ustanovení § 50 zákona č. 273/2008 Sb. s sebou, podobně jako u ochrany zvláštní, může přinést celou řadu takových situací.

K bodu 118

Návrh odstraňuje nekonzistentnost stávající úpravy. V zájmu komplexnosti se doplňuje výslovně ustanovení § 58 odst. 4 i o správní řízení, neboť v praxi se ukazuje, že

řešení této otázky právě ve správním řízení je nezbytné. Na toto ustanovení pak navazuje úprava obsažená v § 38 odst. 6 správního řádu, případně do budoucna i další speciální právní úprava v příslušných zákonech.

K bodu 119 a 120

Navrhovaná úprava zpřesňuje používané pojmy v oblasti možné účasti České republiky v mimořádných situacích v zahraničí, jejíž součástí může být nezbytný přístup k utajované informaci, a proto umožňuje ve stanovených případech přístup k utajované informaci bez předchozího bezpečnostního řízení jak fyzickým osobám, tak podnikatelům. Jedná se o mimořádné situace, kdy dopředu nelze zjistit, okruh osob, které budou muset mít k utajované informaci přístup, a tedy zajistit, aby byly držiteli příslušného osvědčení fyzické osoby. Současně jsou zachovány kontrolní mechanismy uvedené v současné právní úpravě.

K bodu 121 až 126

Návrhy se snižuje administrativní zátěž žadatelů o uznání bezpečnostního oprávnění tím, že se snižuje jak počet údajů, které budou požadovány v žádosti o uznání bezpečnostního oprávnění, jako je např. akademický titul nebo adresa trvalého pobytu, tak se upřesňuje, o jakou formu přístupu podnikatel bude žádat.

Současně se novelizačními body umožňuje podávat žádost prostřednictvím úřadu cizí moci, který má v gesci ochranu utajovaných informací; nebude se ani vyžadovat úřední překlad bezpečnostního oprávnění, pokud v žádosti pracovník úřadu cizí moci, který má v gesci ochranu utajovaných informací, potvrdí, že žadatel je držitelem bezpečnostního oprávnění. Rovněž tato úprava reaguje na požadavek NATO a EU.

K bodu 127

Navrhovaná úprava odstraňuje nedostatek současné právní úpravy spočívající v neuvedení konkrétní osoby, která provede zproštění povinnosti mlčenlivosti u ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace a ředitele Vojenského zpravodajství.

K bodu 128

Novelizační bod vypouští nadbytečnou povinnost, která je duplicitně obsažena v § 103 odst. 2.

K bodu 129 a 130

V návaznosti na zásadu, že přístup k utajované informaci je možný na základě jednoho platného osvědčení, se rozšiřuje výčet neplatných osvědčení, které je nutné odevzdat; současně se dosavadní lhůta pro odevzdání neplatného osvědčení prodlužuje z pěti dní na patnáct (jedná se o sjednocení s lhůtou pro podání rozkladu). V obecných povinnostech se dále zpřesňují základní povinnosti fyzické osoby a podnikatele hlásit změny, k nimž došlo od doby vydání osvědčení. Úřad se zmocňuje upřesnit prováděcím předpisem omezení rozsahu hlášení změn, včetně toho, jakým způsobem a formou se bude toto hlášení změn dokládat.

K bodu 131

Navržené ustanovení odstraňuje aplikační nedostatky v rozsahu delegace povinnosti odpovědné osoby. Dále se napravuje nedostatek předchozí právní úpravy, podle které neměla odpovědná osoba povinnost vést přehledy o provedení proškolení fyzických osob, které mají přístup k utajované informaci.

Rovněž se, ke snížení počtu nadbytečně vedených bezpečnostních řízení, stanoví odpovědné osobě povinnost zajistit oznámení Úřadu, že žadatel o vydání osvědčení fyzické osoby ještě v průběhu bezpečnostního řízení opustil pracovní místo nebo funkci vyžadující

přístup k utajované informaci. Úřad bude moci probíhající bezpečnostní řízení rozhodnutím zastavit, neboť důvod řízení odpadl. Současně se stanoví povinnost odpovědné osobě zajistit oznámení Úřadu o skončení pracovněprávního nebo obdobného vztahu, neboť jím dochází k ukončení faktického přístupu k utajované informaci a má se za to, že bývalý zaměstnanec poučen není. Současně se, vzhledem ke sjednocení dosavadní roztržité praxe, stanoví, které povinnosti nemůže odpovědná osoba převést a musí je plnit sama.

K bodu 132

V návaznosti na zásadu, že přístup k utajované informaci je možný na základě jednoho platného osvědčení, rozšiřuje se výčet neplatných osvědčení podnikatele, které je nutné odevzdat; současně se dosavadní lhůta pro odevzdání neplatného osvědčení prodlužuje z pěti dní na patnáct (jedná se o sjednocení s lhůtou pro podání rozkladu).

K bodu 133 a 134

Navržené ustanovení v povinnostech zpřesňuje základní povinnosti podnikatele hlásit změny, k nimž došlo od doby vydání osvědčení. Současně dochází k rozšíření povinnosti neprodleně hlásit změny v bezpečnostní dokumentaci podnikatele, které měl dosud podnikatel za povinnost hlásit pouze k datu 1. listopadu kalendářního roku, avšak z praktických zkušeností s ochranou utajovaných informací vyplývá nutnost hlásit změny a posoudit je Úřadem, např. u zabezpečených oblastí, v aktuálním čase. V této souvislosti se i doba pravidelného hlášení změn v žádosti podnikatele rozkládá na delší časové období a bude závislá na dni vydání osvědčení podnikatele, neboť Úřad a následně s ním spolupracující orgány státu a organizace byly tímto jednorázovým hlášením každoročně k 1. listopadu zahlceny informacemi a činnostmi při ověřování, zda držitelé osvědčení nadále splňují podmínky pro jeho vydání.

Úřad se dále zmocňuje upřesnit prováděcím předpisem omezení rozsahu hlášení změn, včetně toho, jakým způsobem se bude toto hlášení změn dokládat.

K bodu 135

Novelizační bod reaguje na zavedení přístupu podnikatele k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené na základě vlastního prohlášení. Je proto potřebné stanovit základní povinnosti, jejichž naplnění podnikatelem povede k dostatečné ochraně utajovaných informací a k nezbytnému informování Úřadu z hlediska naplnění jeho povinnosti vést evidenci podnikatelů, kteří mají přístup k utajovaným informacím (§ 138 odst. 1 písmeno b) zákona).

K bodu 136

Požadavek na provedení kontroly utajovaných informací, vedených v registrech utajovaných informací odpovídá formou i obsahem hlášení, které je požadováno bezpečnostními orgány NATO (AC/35-D/2002) a EU (rozhodnutí Komise Evropských společenství 2001/844/EC).

Z doručených hlášení jsou Úřadem zpracovávány souhrnné podklady, které jsou zasílány příslušným bezpečnostním orgánům v jimi stanovených termínech. V nich je v případě zjištění nedostatků uváděn i popis konkrétních případů s výsledky šetření a následně přijatými opatřeními.

K bodu 137

V souvislosti s vložením nového odstavce do § 79 se v příslušných ustanoveních provádí legislativně technická úprava odkazu.

K bodu 138

Navrhované ustanovení zavádí kontrolní mechanismus pro stanovení podmínky být držitelem osvědčení podnikatele při získávání veřejných zakázek. Současná praxe ukázala, že u většiny žádostí o vydání osvědčení podnikatele odůvodněné účasti v řízení o veřejné zakázce nedošlo po vydání osvědčení podnikatele k přístupu k utajované informaci. Napříště bude tuto oblast sledovat Úřad, který bude mít přístup k informaci o použití výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek nebo o požadavku na předložení osvědčení podnikatele, a bude moci oprávněnost těchto skutečností ověřit a případné zjištěné nedostatky bude poskytovat k dalšímu šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Obdobný postup se uplatní také pro oblast koncesního řízení.

K bodu 139

V souladu s obecnou potřebou posílení funkce bezpečnostního ředitele se mu v § 71 odst. 3 přiznává také právo rozhodovat o potřebnosti počtu pracovních míst nebo funkcí, na nichž je nezbytně nutné mít přístup k utajované informaci. Současně je stanovena výjimka pro zpravodajské služby.

K bodu 140

V navrženém ustanovení se odstraňuje současný nedostatek zákona, který spočívá v tom, že podnikatel je držitelem platného osvědčení podnikatele a přitom bezpečnostní ředitel je držitelem platného osvědčení pro přístup k utajovaným informacím nižšího stupně nebo nemá přístup k utajované informaci, tímto není dostatečným způsobem zajištěna ochrana utajovaných informací. Bezpečnostní ředitel tedy bude muset být držitelem osvědčení fyzické osoby pro přístup k utajované informaci stejného stupně, na jaký má podnikatel platné osvědčení podnikatele, nebo vyššího. Takto také bude posílena pozice bezpečnostního ředitele ve struktuře podnikatele.

K bodu 141

Návrh reaguje na dosavadní praxi při předkládání personálních projektů vládě, neboť z ní vyvstává potřeba uvádět podrobnější údaje z hlediska nezbytnosti provedení jednotlivých bezpečnostních řízení včetně jejich množství s ohledem na dané stupně utajení. Na novelizační bod posunutí data odevzdání personálního projektu bude navazovat usnesení vlády, které stanoví náležitosti pro zpracovávání a vyhodnocování personálních projektů včetně procesu zvláštního připomínkového řízení. Vláda tak každoročně obdrží relevantní údaje o stavu zajištění oblasti personální bezpečnosti ve všech ministerstvech a ústředních správních úřadech.

K bodu 142 až 144

Navržené změny v uvedených novelizačních bodech doplňují do výčtu subjektů, které mohou žádat o souhlas s poskytnutím utajované informace, dosud chybějící orgán státu. V případě poskytování utajovaných informací stupně utajení Vyhrazené tak návrh nově vymezuje postavení orgánu státu vůči zahraničnímu partnerovi-podnikateli.

Dále navržená ustanovení napravují nedostatky dosavadní právní úpravy ve vztazích český podnikatel - cizí moc a orgán státu - zahraniční podnikatel a ustanovení popisují způsob podávání žádostí o povolení nebo souhlas s poskytnutím utajované informace v mezinárodním styku. Existující právní úprava dosud zahrnuje pouze vztahy orgán státu-cizí moc a český podnikatel-zahraněční podnikatel. Návrh přehledněji a systematičtěji zpracovává všechny možné vztahy, které logicky vznikají, resp. mohou vzniknout v rámci poskytování utajovaných informací v mezinárodním styku, s výjimkou zpravodajských služeb.

Na rozdíl od podnikatele, který musí v obou případech v žádosti uvést důvody, pro které se o povolení nebo o souhlas žádá, navržená změna tuto povinnost pro orgán státu nepožaduje, pokud poskytuje utajovanou informaci cizí moci. Návrh dále předepisuje povinnost českého podnikatele předložit smlouvu s cizí mocí nebo zahraničním partnerem o podmínkách ochrany utajovaných informací obsahující nově bezpečnostní instrukci, pokud jí poskytuje utajovanou informaci jiné cizí moci.

K bodu 145

Navržené ustanovení zavádí do našeho právního řádu problematiku „utajovaných kontraktů“, které obsahují bezpečnostní standardy NATO (Směrnice k otázkám průmyslové bezpečnosti AC/35-D/2003). Smlouvy, při jejichž plnění je nutný přístup k utajované informaci cizí moci, musí mít zpracovanou bezpečnostní instrukci, která musí být před uzavřením této smlouvy schválena určeným ústředním správním úřadem nebo samotným Úřadem, s výjimkou zpravodajských služeb.

Dále se Úřad zmocňuje vydat ve vyhlášce strukturu a obsah bezpečnostní instrukce, která bude přílohou smlouvy.

K bodu 146 a 147

Navržená změna ustanovení reaguje na nedostatečnost dosavadní právní úpravy a zařazuje také orgán státu do výčtu subjektů, které mohou žádat o povolení podle § 73 písm. a) zákona. Také se stanoví dosud chybějící povinnost požadovat bezpečnostní oprávnění od zahraničního partnera-podnikatele v případě, kdy mu orgán státu poskytuje utajovanou informaci. Návrh dále doplňuje orgán státu do výčtu subjektů, které žádají o povolení, avšak pouze ve vztahu orgán státu - zahraniční podnikatel, nikoli ve vztahu orgán státu - cizí moc, který je již řešen v § 74 odst. 2 zákona.

K bodu 148

Zpřesňuje se možnost poskytovat utajovanou informaci cizí moci tím, že i zahraničnímu partnerovi ji lze poskytnout jen v souladu s jejími požadavky.

K bodu 149 až 152

Navržená změna problematiky registrů utajovaných informací reaguje, za respektování zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na potřebu předávat zpracovateli utajovanou informaci poskytnutou v mezinárodním styku i jinde, než přímo v registrech utajovaných informací a to v tzv. „kontrolních bodech“. Tato úprava zefektivní dosavadní způsob práce s těmito utajovanými informacemi, kdy jednotlivý zpracovatel se musel dostavit do registru a utajovanou písemnost převzít. Pro více zpracovatelů tak bude přebírat tyto utajované písemnosti pověřený pracovník kontrolního bodu. V této souvislosti se upravuje jak nadpis příslušného ustanovení, definice i věcná problematika fungování kontrolních bodů a rovněž i příslušné zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu a legislativně technická úprava označení.

K bodu 153

Pro cizince se v tomto ustanovení stanoví doba deseti let, za níž bude předkládat doklad, obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, státu, v němž pobýval v posledních deseti letech nepřetržitě po dobu delší než šest měsíců; tato doba se sjednocuje s dobou, po kterou se v rámci bezpečnostního řízení o žádosti o doklad o bezpečnostní způsobilosti zjišťují negativní okolnosti. Současně se v tomto ustanovení, v souladu s legislativou EU zohledňuje státní příslušnost, namísto státního občanství.

K bodu 154 a 155

V návrhu se obdobně, jako u bezpečnostních rizik (§ 14 odst. 2 a 3 zákona), jasně vymezují negativní okolnosti, které vylučují spolehlivost účastníka řízení. Jde o údaje týkající se jeho osoby, včetně nepřiměřených majetkových poměrů vzhledem k řádně přiznaným příjmům. Pojem majetkové poměry v sobě zahrnuje také finanční poměry a závazky. Jedná se o rozšíření obligatorních negativních okolností, které zamezí výkon citlivé činnosti osobám, u kterých je důvodné podezření, že tyto nepřiměřené majetkové poměry získaly na základě korupčního nebo jiného nezákonného jednání. Nepřiměřené závazky, které fyzická osoba svým jednáním vytvoří mohou být zásadní příčinou ohrožení řádného výkonu citlivé činnosti především z důvodu opatření si „vedlejšího příjmu“ na jejich úhradu.

Změna vychází z praktických zkušeností Úřadu s prováděním bezpečnostního řízení, kdy v současnosti vyvstala zřejmá potřeba definovat tuto skutečnost jako negativní okolnost.

V rámci správního uvážení se bude dále zvažovat spolehlivost účastníka řízení z hlediska jeho případných styků s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky, nebo pokud opakovaně neposkytuje součinnost v řízení o zrušení platnosti dokladu nebo pokud došlo k podmíněnému zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání a dosud zkušební doba neuplynula, či zda je spolehlivý k výkonu citlivých činností, přestože bylo schváleno narovnání pro jím spáchaný úmyslný trestný čin.

K bodu 156 až 158

Legislativně technicky se sjednocují pojmy užívané v celém zákoně.

Dále novelizační body, obdobně jako u zániku platnosti osvědčení fyzické osoby upravují i nové důvody zániku platnosti dokladu, kterým je projev vůle držitele dokladu, který již nechce citlivou činnost vykonávat a vrátí doklad tomu, kdo ho vydal, anebo získání osvědčení fyzické osoby pro přístup k utajované informaci.

Obdobně jako u osvědčení fyzické osoby se upravuje i oblast vydání nového dokladu v případě ohlášení jeho odcizení nebo ztráty, nevratného poškození a ohlášení změny údajů v něm obsažených a umožňuje se tak o vydání nového doklad vůbec nežádat; po marném uplynutí patnáctidenní lhůty zanikne i možnost citlivou činnost vykonávat.

K bodu 159 až 163

Návrhy ustanovení napravují nedostatek současné právní úpravy, podle níž § 80 odst. 2 zákona stanoví, že citlivou činnost může vykonávat rovněž držitel platného osvědčení fyzické osoby, ale § 86 zákona, již tuto skutečnost neakceptuje.

Současně se novelizací zajišťuje nezbytná informovanost Úřadu o tom, zda ještě před vydáním dokladu nepominuly důvody žádosti a zda fyzická osoba stále vykonává citlivou činnost. Toto povede ke snížení administrativní zátěže a počtu nadbytečně vedených řízení o vydání dokladu, pokud již žadatel doklad nepotřebuje, neboť citlivou činnost nebude v rámci zaměstnavatelského vztahu vykonávat, nebo proto, že pracovněprávní vztah už skončil. Úřad bude moci probíhající bezpečnostní řízení rozhodnutím zastavit, neboť důvod řízení odpadl.

Současně se stanoví povinnost zajistit oznámení Úřadu o zahájení výkonu citlivé činnosti, anebo o skončení pracovně právního nebo obdobného vztahu, neboť jím dochází k ukončení faktického výkonu citlivé činnosti.

K bodu 164 až 166

V návaznosti na zásadu, že výkon citlivé činnosti je možný na základě jednoho platného dokladu nebo osvědčení fyzické osoby, se rozšiřuje výčet neplatných dokladů, které

je nutné odevzdat; současně se dosavadní lhůta pro odevzdání neplatného dokladu prodlužuje z pěti dní na patnáct (jedná se o sjednocení s lhůtou pro podání rozkladu). V obecných povinnostech se dále zpřesňují základní povinnosti fyzické osoby hlásit změny, k nimž došlo od doby vydání dokladu. Úřad se zmocňuje upřesnit prováděcím předpisem omezení rozsahu hlášení změn, včetně toho, jakým způsobem se bude toto hlášení změn dokladat.

K bodu 167

Novelizační bod vypouští nadbytečnou povinnost, která je duplicitně obsažena v § 103 odst. 2.

K bodu 168

Tento novelizační bod doplňuje v souladu s požadavkem urychlení bezpečnostního řízení možnost činit úkony v řízení vůči Úřadu i elektronickou formou. To se nevztahuje na ty úkony, které musí účastník řízení učinit osobně.

K bodu 169 a 175

Mezi důvody, pro něž se zahajuje řízení o vydání osvědčení fyzické osoby, se doplňuje žádost mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem; tuto potřebu si vyžádala aplikační praxe.

K bodu 170

Novelizačním bodem se Úřad zmocňuje upřesnit prováděcím předpisem rozsah písemného zdůvodnění podané žádosti a náležitosti žádosti se doplňují o povinnost označení místa nebo funkce podle § 69 odst. 1 písm. b) zákona.

K bodu 171

Novelizačním bodem se Úřad zmocňuje upřesnit prováděcím předpisem omezení písemností, dokládaných fyzickou osobou k žádosti o vydání osvědčení. Ustanovení má přinést snížení nákladů pro fyzickou osobu na pořizování úředně ověřených kopií písemností.

K bodu 172 až 174

V návrhu se doplňuje další požadavek týkající se prokázání bezúhonnosti cizince, který žádá o vydání osvědčení fyzické osoby. Cizinec se bude prokazovat předložením výpisu (nebo obdobného výpisu) z Rejstříku trestů státu, jehož je státním příslušníkem, popřípadě jiného státu, pokud tam cizinec pobýval déle než šest měsíců. Úřad není oprávněn jej v rámci mezinárodní spolupráce vyžadovat sám, jako je k tomu oprávněn u občanů České republiky.

Nově musí účastník řízení k žádosti přikládat prohlášení o zproštění mlčenlivosti ke správci daně nebo jiné osoby zúčastněné na správě daní, neboť z platného daňového řádu vyplývá, že Úřad nemá od 1. ledna 2011 k informacím týkajících se daní samostatný přístup.

Dále se, jako odezva na zkrácení bezpečnostního řízení, zkracuje i lhůta pro podání žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby, má-li mít fyzická osoba přístup k utajované informaci i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jejího dosavadního osvědčení fyzické osoby.

K bodu 176

K dodržení zásady nutnosti přístupu k utajované informaci se rovněž stanoví, že zdůvodnění přístupu k utajované informaci musí trvat po celou dobu bezpečnostního řízení. Pominutí těchto důvodů může vést k zastavení tohoto řízení, nedojde-li na vyžádání Úřadu k novému zdůvodnění. Uvedený návrh sleduje snížení administrativní náročnosti jak u Úřadu, tak u odpovědné osoby, která toto zdůvodnění potvrdila, a v neposlední řadě u fyzické osoby,

kteřá již nepotřebuje osvědčení, ale neoznámila tuto skutečnost Úřadu Uvedené ustanovení povede ke snížení počtu prováděných bezpečnostních řízení.

K bodu 177 až 188

Nově se návrhem upravuje dotazník žadatele o vydání osvědčení fyzické osoby. Z dotazníku fyzické osoby se vypouští položky, které obsahují informace, jež může Úřad získat vlastní činností, pokud budou nutné pro zjištění úplného stavu věci. Jedná se o uvádění údajů o občanském průkazu žadatele a datu jeho vydání (pouze u cizince se nadále budou požadovat údaje o dokladu totožnosti), dále se vypouští položka týkající se základní nebo náhradní vojenské služby, podnikatelské činnosti, členství v orgánech právnických osob, zdravotních pojišťoven, nezletilých dětí.

U dalších položek se některé údaje vypouští a další zpřesňují - žadatel již nebude muset uvádět všechny adresy míst, kde se zdržoval v posledních deseti letech, ale jen ty pobyty, kde se zdržoval déle než 90 dní; rovněž tak u pobytů v zahraničí se bude uvádět jen pobyt delší 90 dnů oproti dosavadním 30 dnům; žadatel již nebude uvádět ani všechny názvy škol a jejich místa, ale jen nejvyšší ukončené vzdělání.

Rovněž se definuje, co se pokládá za nepřetržitý pobyt.

K bodu 189 až 194

Uvedené návrhy změn sledují snížení administrativní náročnosti a měly by vést i k větší právní jistotě žadatelů o vydání osvědčení podnikatele. Napravuje se nedostatek současné právní úpravy, podle níž nemusí písemné zdůvodnění nutnosti přístupu podnikatele k utajované informaci s uvedením stupně utajení, obsahovat konkrétní zdůvodnění. Úřad k ujednacení tohoto zdůvodnění stanoví jeho rozsah v prováděcím právním předpisu.

Nově musí účastník řízení k žádosti přikládat prohlášení o zproštění mlčenlivosti ke správci daně nebo jiné osoby zúčastněné na správě daní, neboť z platného daňového řádu vyplývá, že Úřad nemá od 1. ledna 2011 k informacím týkajících se daní samostatný přístup.

Dále se zmocňuje Úřad stanovit, jakým způsobem bude žadatel o vydání osvědčení podnikatele dokládat písemnosti nutné k ověření údajů uvedených v dotazníku týkajících se ověření splnění podmínek k přístupu k utajované informaci. Návrh reaguje i na umožnění přístupu podnikatele k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené na základě vlastního prohlášení, a v souladu se záměrem zkrátit dobu bezpečnostního řízení se zkracuje i lhůta pro podání žádosti, má-li mít podnikatel přístup k utajované informaci i bezprostředně po uplynutí doby platnosti dosavadního osvědčení podnikatele.

K bodu 195 až 206

Nově se návrhem tohoto ustanovení upravuje dotazník žadatele o vydání osvědčení podnikatele, ve kterém se upravují konkrétní dosavadní položky a rovněž se některé zrušují, protože se jedná o informace, které může Úřad získat vlastní činností, pokud budou nutné pro zjištění úplného stavu věci.

Jedná o údaje týkající se daňového poradce podnikatele. Dále se jeví jako nadbytečné současné položky, které se týkají cizinců, pokud jsou v pracovněprávním, členském či obdobném vztahu k podnikateli, výše čistého obchodního majetku podnikatele nebo zastaveného movitého i nemovitého majetku v posledních 5 letech.

U dalších položek se konkrétní údaje vypouští a další zpřesňují; žadatel již nebude muset uvádět neplatné bankovní účty, údaje o zahraničních obchodních partnerech z členských států Evropské unie, s nimiž nemá uskutečněné obchody přesahující 20% ročního obrátu za posledních pět let. A dále se pro přesnou identifikaci fyzických osob doplňují údaje o jejich rodném čísle a údaje k odpovědné osobě podnikatele.

K bodu 207 až 209

Napravuje se nedostatek stávající právní úpravy § 98, která po podnikateli požaduje, aby aktualizoval vlastní bezpečnostní dokumentaci, ale již mu neukládá, že ji také musí mít u sebe uloženou, aby podle ní také při ochraně utajovaných informací postupoval. Podnikateli nyní postačuje, aby ji podle § 96 odst. 2 písmeno b) zákona zaslal spolu s žádostí o osvědčení podnikatele Úřadu. Jako nadbytečný se vypouští požadavek uvádět v bezpečnostní dokumentaci časový harmonogram realizace bezpečnostní dokumentace. Dále se napravuje nežádoucí stav, kdy stávající právní úprava opomíjí, že u podnikatele mohou být zaměstnány i fyzické osoby, které mohou mít přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené na základě oznámení nebo dokladu.

K bodu 210 až 215

Návrh napravuje nedostatek, podle něhož nemusí žádost s příloženým písemným zdůvodněním výkonu citlivé činnosti, potvrzeným odpovědnou osobou, obsahovat její konkrétní důvodnost. Úřad k ujednání tohoto zdůvodnění stanoví jeho rozsah v prováděcím právním předpisu. Dále se sníží zátěž žadatele o doklad, neboť se omezí nutnost dokládat skutečnosti uvedené v dotazníku originály písemností nebo jejich ověřené kopie, Úřad jejich rozsah a formu stanoví prováděcím právním předpisem.

Nově musí účastník řízení k žádosti přikládat prohlášení o zproštění mlčenlivosti ke správci daně nebo jiné osoby zúčastněné na správě daní, neboť z platného daňového řádu vyplývá, že Úřad nemá od 1. ledna 2011 k informacím týkajících se daní samostatný přístup.

K dodržení zásady nutnosti vydání dokladu se rovněž stanoví, že zdůvodnění musí trvat po celou dobu bezpečnostního řízení. Pominutí důvodů může být důvodem pro zastavení tohoto řízení, nedojde-li na vyžádání Úřadu k jejímu novému zdůvodnění. Uvedený návrh sleduje snížení administrativní náročnosti jak u Úřadu, tak u odpovědné osoby, která toto zdůvodnění potvrdila, a v neposlední řadě u fyzické osoby, která již nepotřebuje doklad, ale neoznámila tuto skutečnost Úřadu. Uvedené ustanovení povede ke snížení počtu prováděných bezpečnostních řízení.

K bodu 216

Dosavadní položky dotazníku k žádosti o doklad uvedené v § 100 jsou, vzhledem k doplnění negativních okolností, obsahově shodné s dotazníkem fyzické osoby; s výjimkou údajů vyžadovaných k manželu (manželce) a osobám starších 18 let žijících s fyzickou osobou v domácnosti, je proto nadbytečné jej stanovovat samostatně. Dochází tak ke snížení administrativní zátěže a zjednodušení následného legislativního textu prováděcího právního předpisu.

K bodu 217

Novelizační bod napravuje nedostatek stávající právní úpravy, podle níž je možné přerušit nebo zastavit řízení o zrušení platnosti vydaného osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, přestože k tomu nejsou dány věcné důvody a je zapotřebí toto řízení ukončit meritorním rozhodnutím o tom, zda držitel takovéto veřejné listiny i nadále splňuje podmínky pro její vydání. Přerušování řízení, popřípadě zastavení řízení, totiž nevede k požadovanému stavu, pokud jsou skutečně dány důvody zrušení platnosti těchto veřejných listin a je zapotřebí zamezit držiteli dosud platné veřejné listiny k přístupu k utajované informaci nebo k výkonu citlivé činnosti. Zastavit řízení bude možné, když odpadne důvod nebo předmět řízení nebo pokud účastník řízení zemřel, byl prohlášen za mrtvého, byl zrušen nebo zanikl.

K bodu 218 a 219

Ke zjištění skutečného stavu věci si praxe vyžaduje k ověření splnění podmínek pro vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu v rámci bezpečnostního řízení vyžádat v jednotlivých konkrétních případech od účastníka řízení další doplňující údaje. Jde o údaje, které nejsou uvedeny v podané žádosti, ale mohou mít vliv v těchto konkrétních případech na ověření, zda fyzická osoba nebo podnikatel splňuje podmínky pro vydání osvědčení nebo dokladu (např. bezúhonnost, osobnostní způsobilost, podnikání, členství v orgánech společností atd.). Takovéto informace by jinak na základě žádosti Úřadu musela zjišťovat zpravodajská služba nebo Policie České republiky, popř. Úřad formou provedení pohovoru s účastníkem řízení a výsledkem svědků, což by znamenalo prodloužení bezpečnostního řízení a také zvýšení finančních nákladů na ně, včetně zbytečné navýšení zátěže fyzických osob, právnických osob i orgánů státu.

Současně se Úřad novelou zmocní stanovit plošné omezení rozsahu oznamování změn prováděcím právním předpisem, včetně způsobu jejich doložení, v němž eliminuje dosud plošně oznamované údaje a tím administrativní zátěž účastníka řízení.

K bodu 220

Návrh ustanovení vede ke snížení administrativní náročnosti bezpečnostního řízení a umožní svědkovi, aby svoji výpověď podal na žádost Úřadu formou písemného vyjádření a nemusel vypovídat přímo na Úřadu. Tímto dojde rovněž ke snížení nákladů souvisejících s hrazením prokázaných hotových výdajů podle zákona upravujícího cestovní náhrady a ušlého výdělků.

K bodu 221

K posílení právní jistoty účastníka řízení se ukládá úřední osobě, která vede pohovor a vyhotovuje protokol, vydat účastníkovi řízení na jeho žádost kopii protokolu. Tento úkon bude proveden za úhradu ve výši stanovené zvláštním zákonem.

K bodu 222

Tento novelizační bod s ohledem na aplikační praxi, zpřesňuje legislativní text. Úřad v rámci bezpečnostního řízení vždy komplexně hodnotí všechny stanovené podmínky pro vydání osvědčení, z tohoto důvodu si vyžaduje příslušné informace.

K bodu 223

V návaznosti na zrušení bezpečnostního řízení podnikatele, který bude mít přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené na základě vlastního prohlášení, se upravuje ustanovení, které stanoví úkony v řízení o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Důvěrné, Tajné a Přísně tajné; zaměstnancům Úřadu se mimo jiné umožňuje vstupovat do objektů, zařízení, provozů nebo jiných prostor a na pozemky podnikatele a vyžadovat předložení potřebných údajů podnikatelem za účelem ověření podmínek pro vydání osvědčení podnikatele. Tímto dojde ke snížení administrativní zátěže účastníka řízení, finančních nákladů bezpečnostního řízení i ke zkrácení doby jeho provedení.

K bodu 224 a 225

V těchto novelizačních bodech se, s ohledem na aplikační praxi, zpřesňuje legislativní text. Stanoví se tak, že důvodem pro přerušování řízení bude každé jiné řízení, které řeší otázku významnou pro vydání rozhodnutí podle tohoto zákona, tedy i řízení vedené v rámci Úřadu. Dále se k výzvě k odstranění nedostatků v žádosti doplňuje další důvod pro přerušování řízení, kterým bude předvolání účastníka řízení k pohovoru.

K bodu 226 a 227

Navrhovaný text stanoví nový začátek počítání běhu lhůty pro přerušení bezpečnostního řízení, kterým bude den, kdy bylo rozhodnutí o přerušení předáno k poštovní přepravě držiteli poštovní licence nebo dnem osobního předání nebo dodáním do datové schránky účastníka řízení, a nově se stanoví, že pokračovat v řízení lze i tehdy, pokud nebyly odstraněny překážky v řízení, ale je zapotřebí v řízení dále pokračovat.

Navrhovaná úprava je velmi významná z hlediska dodržení zkrácených časových lhůt pro provedení bezpečnostního řízení, jak jsou navrhovány ve změně § 117 zákona. Současný stav způsobuje, že k oficiálnímu přerušení řízení dochází až s výrazným časovým odstupem, ke dni doručení rozhodnutí o přerušení účastníkovi řízení, o čemž je v některých případech Úřad informován až s několikátýdenním zpožděním, a proto, vzhledem k nemožnosti činit úkony řízení v přerušeném řízení, není zcela zřejmé, do kterého data je Úřad oprávněn provádět úkony bezpečnostního řízení, aniž by sám porušoval zákon nebo prodlužoval dobu trvání bezpečnostního řízení.

K bodu 228

Navrhované znění reaguje na změnu v ustanovení § 108 a přeznačuje odkaz na správné ustanovení § 108.

K bodu 229 a 230

Novelizační body doplňují do obligatorních důvodů pro zastavení řízení vedle zániku podnikatele také jeho zrušení, které zániku předchází. Novým důvodem pro zastavení řízení je skutečnost, že v řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu odpadl vedle jeho důvodu (bylo ověřeno, že splňuje podmínky) i jeho předmět (platnost veřejné listiny zanikla).

K bodu 231

Nově se stanoví fakultativní důvod zastavení řízení, pokud odpovědná osoba oznámila Úřadu, že pominuly skutečnosti, pro které byla žádost fyzické osoby odůvodněna, a proto není potřebné v řízení dále pokračovat. Pokud však fyzická osoba prokáže, že důvod nadále trvá, např. proto, že má jinou odpovědnou osobu, u níž je rovněž nezbytný přístup k utajované informaci nebo výkon citlivé činnosti, může Úřad v bezpečnostním řízení z důvodu jeho ekonomičnosti dále pokračovat.

K bodu 232

V návrhu se dosavadní pojem „ozbrojený sbor“ nahrazuje v současnosti po právu používaným pojmem „bezpečnostní sbor“.

K bodu 233 až 238

Novelizační body zkracují naprostou většinu lhůt stanovených pro skončení jednotlivých řízení, a to o jeden až o tři měsíce, podle složitosti prováděných úkonů; současně se stanoví, že pokud se musí k objasnění skutečného stavu věci provést úkony v řízení pro vyšší stupeň na základě k tomu speciálně uděleného souhlasu účastníka řízení, nemusí se řízení skončit ve lhůtě stanovené pro stupeň, pro který účastník řízení žádá o vydání veřejné listiny, ale pro provedení řízení se počítá lhůta stanovená pro ten stupeň, pro provedení jehož úkonů byl účastníkem řízení udělen speciální souhlas. Také běh této lhůty se počítá ode dne podání žádosti o vydání veřejné listiny.

K bodu 239 a 240

Novelizační body omezují opakování prodlužování bezpečnostního řízení; stanoví se, že ředitel Úřadu tak může učinit jen dvakrát, a stejně tak se stanoví, že prodloužení lhůty

nesmí jednorázově přesahovat dobu stanovenou zákonem pro provedení bezpečnostního řízení daného stupně.

K bodu 241

Do ustanovení týkajícího se doručování se doplňuje možnost doručovat příslušníkům a zaměstnancům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů i cestou jejich bezpečnostního ředitele. Jde zejména o doručování na zahraniční mise. V zájmu ochrany práv účastníků řízení se specifikuje, který držitel poštovní licence nebo zvláštní licence může doručovat písemnosti podle tohoto zákona. Dále se stanoví způsob doručování v případě, že si účastník zvolil za sebe zástupce a to tak, že písemnosti se doručují přednostně zástupci, účastníkovi řízení se v tomto případě doručuje také - na vědomí, a to tehdy, pokud se jedná o jeho osobní úkony, s tím, že na běh lhůt nemá toto doručení účinek. V případě, že má účastník řízení zpřístupněnu datovou schránku, doručuje Úřad dodáním do datové schránky.

K bodu 242

Pro účely doručování se dále stanoví, že se zřizuje úřední deska Úřadu, na níž se mohou formou veřejné vyhlášky vyvěšovat rozhodnutí týkající se osob neznámého pobytu nebo sídla s tím, že k této úřední desce musí být umožněn dálkový a nepřetržitý přístup (internetové stránky Úřadu). Využití doručování formou veřejné vyhlášky má odstranit současné problémy s aplikací institutu náhradního doručení a přinést úsporu finančních prostředků.

K bodu 243

Novelizační bod napravuje nedostatek současné právní úpravy, která ukládá Úřadu oznamovat odpovědné osobě až nabytí právní moci rozhodnutí, přitom rozhodnutí je vykonatelné i tehdy, jestliže bylo rozhodnutí doručeno účastníku řízení a rozklad proti němu nemá odkladný účinek. Odpovědná osoba v těchto případech musí neprodleně činit opatření k zamezení přístupu fyzické osoby k utajované informaci nebo výkonu citlivé činnosti, což je, jak vyplývá z praxe, bez oznámení Úřadu velmi komplikované, ne-li nemožné.

K bodu 244

V navrženém ustanovení se upravuje doba, která musí uplynout, aby byl vyřazen bezpečnostní svazek, a to z dvaceti na patnáct let od data posledního pravomocného rozhodnutí, neboť aplikační praxe prokazuje, že tato doba postačuje k odhalení možných reziduí bezpečnostních rizik.

K bodu 245

Novelizační bod stanoví, že zaměstnanci státu, zařazení na Úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o údajích uvedených v bezpečnostním svazku i po skončení pracovněprávního vztahu; této mlčenlivosti mohou být zbaveni na žádost orgánů činných v trestním řízení ředitelem Úřadu.

K bodu 246

Ustupuje se od neúměrně přísného požadavku na členy rozkladové komise ředitele Úřadu být držitelem osvědčení pro stupeň utajení Přísně tajné, bude postačovat, aby člen této komise splňoval požadavek být držitelem platného osvědčení fyzické osoby – Důvěrné nebo vyšší, a to v závislosti na stupni utajení projednávané věci.

K bodu 247 až 249

Novelizační body obsahují legislativně technické úpravy a v souvislosti s navrhovanými změnami se upravují příslušné odkazy a text zmocňovacího ustanovení k vydání prováděcího právního předpisu.

K bodu 250 až 252

Uvedené novelizační body zpřesňují úkoly Úřadu. Novelizační body reagují na navržené změny, tedy na to, že ke kurýrní přepravě utajované informace stupně utajení Vyhrazené v rámci mezinárodního styku není zapotřebí kurýrní list, že dochází ke změně v oblasti kompromitujícího vyzařování a ke změně ve schvalování projektu bezpečnosti komunikačního systému.

K bodu 253

Novelizační bod reaguje na změnu v navrhovaném § 47 odst. 3, kdy seznam technických prostředků už nebude formálně zveřejňován ve Věstníku Úřadu, ale jen na internetových stránkách Úřadu. Věstník Úřadu bude zveřejňován jen v jednodušší a transparentnější verzi, a to na internetových stránkách Úřadu v elektronické podobě.

K bodu 254 a 255

Do oprávnění Úřadu se doplňují další oprávnění vyplývající z jednotlivých novelizačních bodů. Vyplývají jednak z provedené novelizace § 45, která zavedla nové pojmy a povinnosti v oblasti kryptografické ochrany.

Dále se, v souladu se stanoviskem Nejvyššího státního zastupitelství týkajícího se pořizování výpisů a kopií při nahlížení do trestních spisů, doplňuje, že součástí oprávnění nahlížení do trestních spisů je i možnost pořizování výpisů a kopií jednotlivých částí, které Úřad potřebuje pro zjištění úplného stavu věci.

K bodu 256

V souvislosti s novou povinností právnické osoby a podnikající fyzické osoby, které mají přístup k utajované informaci, a orgánu státu oznamovat veřejnou zakázku, pokud je použita výjimka ze zákona o veřejných zakázkách, nebo uzavírání koncesní smlouvy mimo režim koncesního zákona nebo stanovení kvalifikačního předpokladu předložení osvědčení podnikatele v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího nebo koncesního řízení, se stanoví Úřadu oprávnění vyjadřovat se k těmto skutečnostem a poskytovat Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže jejich přehled a vyjádření k nim.

Dále návrh reaguje na nutnost zabezpečení evidenční ochrany konkrétních příslušníků, zaměstnanců a uchazečů o přijetí do služebního nebo pracovního poměru u zpravodajských služeb při provádění jejich bezpečnostního řízení. Toto ustanovení reaguje na skutečnost, že příslušnost konkrétních osob ke zpravodajské službě je utajovanou informací, přičemž toto utajení nesmí být ohroženo ani při provádění bezpečnostního řízení vedeného příslušnou zpravodajskou službou. Zákon proto umožňuje vyjmenovaným zpravodajským službám požádat o provedení uvedených úkonů v bezpečnostním řízení Úřad. Toto opatření je nezbytné k tomu, aby příslušné úkony bezpečnostního řízení bylo možné provést a přitom zůstalo zachováno utajení skutečnosti, že dotčená osoba je (nebo by se měla stát) příslušníkem nebo zaměstnancem těchto služeb. Navržená úprava nezmocňuje tyto zpravodajské služby ani Úřad k žádným novým úkonům, které nejsou již v zákoně uvedeny.

K bodu 257

Uvedenou úpravou se zpřehledňuje výčet údajů poskytovaných Úřadem zpravodajským službám a Ministerstvu vnitra. Navržené ustanovení rovněž doplňuje rozsah informací, které Úřad jedenkrát měsíčně poskytuje zpravodajským službám a Ministerstvu vnitra. Jedná se zejména o podnikatele, kteří mají přístup k utajovaným informacím (nově podnikatelé s prohlášením podnikatele). Zpravodajské služby potřebují tato data s ohledem na povinnost zabezpečovat informace o skutečnostech ohrožující utajované informace, plynoucí jim ze zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách, a rovněž plnit povinnosti na úseku ochrany utajovaných informací, které plynou ze zákona.

K bodu 258

Novelizační bod zohledňuje specifika činnosti zpravodajských služeb a Ministerstva vnitra a zachovává možnost žádat o vydání opisu nebo výpisu z Rejstříku trestů i jinou než výhradně elektronickou formou. Zajištění možnosti vyžadovat výpis nebo opis z evidence Rejstříku trestů pro uvedené státní orgány v listinné podobě je nezbytné z důvodu zachování utajení identity jejich příslušníků, neboť při zadávání dotazu do evidence Rejstříku trestů v elektronické podobě lze identifikovat příslušnost osoby ke zpravodajské službě a vytvořit tak sekundární databázi jejich příslušníků. Existuje reálné nebezpečí, že takovým způsobem bude rozkryta příslušnost osob ke zpravodajské službě, což by mohlo vést k ohrožení jejich života a zdraví, a tím k ohrožení činnosti zpravodajských služeb.

K bodu 259 a 260

Pro efektivní realizaci oprávnění zpravodajské služby a Ministerstva vnitra provádět opatření k evidenční ochraně osobních údajů fyzické osoby je zapotřebí zakotvit v zákoně korespondující povinnost příslušných orgánů státní správy poskytnout k tomu zpravodajské službě a Ministerstvu vnitra potřebnou součinnost. Jde o reciproční ustanovení v rámci oprávnění zpravodajských služeb a Ministerstva vnitra stanoveného v § 140 odst. 4 písm. i), resp. v § 141 odst. 3 písm. b) zákona vůči státním orgánům. Z toho plyne, že navrhovaná ustanovení nebudou mít pro státní orgány finanční dopad, neboť se nezavádí nové oprávnění zpravodajských služeb ani Ministerstva vnitra.

K bodu 261

Návrh upravuje okruh kontrolovaných osob při státním dozoru. Současná právní úprava nelogicky vylučuje ze státního dozoru v oblasti ochrany utajovaných informací právnické osoby, u kterých se může vyskytovat utajovaná informace. Přestože právnické osobě, jež má přístup k utajované informaci, zákon stanoví povinnosti při ochraně této informace (§ 69 zákona) a také se právnická osoba může dopustit správního deliktu (§ 153 zákona), pokud poruší určité povinnosti při ochraně utajované informace, tak dosud nepodléhá státnímu dozoru.

K bodu 262 až 276

V souvislosti s nově stanovenými nebo upřesněnými povinnostmi se upravuje text stávajících ustanovení příslušných správních deliktů a doplňují se zde nové skutkové podstaty správních deliktů, přičemž výše sankcí je odvozena od srovnatelných správních deliktů.

K bodu 277

Vzhledem k nově zavedenému přístupu podnikatele k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené na základě vlastního prohlášení se nově stanoví i skutkové podstaty správního deliktu. Rovněž se stanoví nové skutkové podstaty správního deliktu pro případ, že si podnikatel zajistí přístup k utajované informaci, aniž by pro to splňoval základní podmínky. Pokuty za uvedené správní delikty jsou přiměřeně odvozeny od důležitosti porušení

uvedených povinností a možnosti způsobení újmy. Dále se nově upravuje správní delikt podnikatele (bez přístupu k utajovaným informacím), který umožní výkon citlivé činnosti fyzické osobě, která není držitelem platného dokladu nebo osvědčení fyzické osoby.

K bodu 278

Novelizační bod legislativně technicky upravuje zmocňovací ustanovení v návaznosti na výše upravená ustanovení.

K bodu 279

Do režimu správního řádu se z důvodu právní jistoty zahrnuje i řízení o udělení pořádkové pokuty, které dosud postrádalo jasnou procesní úpravu.

Článek II

V uvedeném článku se s ohledem na změnu lhůt v předloženém návrhu jeví jako nezbytnost řešit problematiku zahájených bezpečnostních řízení, řízení o opravných prostředcích, řízení o přestupku nebo správním deliktu.

V souvislosti s nově upravovaným přístupem podnikatele k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené se v přechodných ustanoveních na tuto skutečnost reaguje a ze zákona se tak všechny druhy řízení týkající se žádosti o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Vyhrazené zastavují. Současně se stanoví, že po dobu tří měsíců od nabytí účinnosti zákona dosavadní osvědčení podnikatele pro tento stupeň utajení dokládá splnění podmínek pro přístup k této utajované informaci, aby mohli tito podnikatelé buďto učinit vlastní prohlášení podnikatele, nebo přístup k této utajované informaci ukončit.

V návaznosti na skutečnost, že ověřování splnění podmínek pro přístup fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené bude Úřad provádět jen ve výjimečných případech, omezuje se doba platnosti oznámení, které podle dosavadní právní úpravy vydal Úřad.

Článek III

Vzhledem k velkému množství novel uvedeného zákona od roku 2006, kdy nabytí účinnosti, se pro přehlednost právní úpravy zmocňuje předseda vlády k vyhlášení úplného znění zákona.

ČÁST DRUHÁ

Vzhledem k vysokým nákladům státu vynaložených na provedení bezpečnostního řízení u podnikatele, který žádá o přístup k utajovaným informacím za účelem dosažení zisku, tedy z jeho vůle, se zavádí podle formy přístupu k utajované informaci správní poplatek za žádost o vydání osvědčení podnikatele. Tímto opatřením se jednak sníží náklady státu a dosáhne i menšího počtu žádostí o vydání osvědčení podnikatele, zejména u těch podnikatelů, kteří využívají vydané osvědčení podnikatele pouze k prezentaci vlastní firmy, bez toho, že by měli faktický přístup k utajované informaci.

V případě, kdy bude podána opakovaná žádost z důvodu zachování přístupu k utajované informaci, nebude již tato zpoplatňována.

ČÁST TŘETÍ

Navržený termín nabytí účinnosti dává dostatečný časový prostor k projednání návrhu zákona v Parlamentu České republiky.

V Praze dne 16. února 2011

předseda vlády

RNDr. Petr Nečas v.r.